VAPAUS

ILMESTYY KESKIVIIKKOISIN
PERUSTETTU 1917

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖVÄENLEHTI

Second class mail registration No. 1076 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 33 — Vol. LVI vuosikerta   Sudbury, Ont.   Keskiviikko, elok. 16 p. — Wed. August 16, 1972

Työttömien määrä suurempi kuin '71

Yhdysvaltain unionistit kääntämässä selkäänsä mr Meanylle; autotyöläisten tuki McGovernille

Ottawa. — Virallisen tilastotoimiston — Statistics Canadan — viikon alussa julkaisemien tietojen mukaan kausiluontoisesti sovellettu työttömien prosenttimäärä kohosi heinäkuussa kesäkuun tasosta samalla kun työpaikkoja lisääntyi tavallista vähemmän mainitun kuun aikana.

Näiden lähteiden mukaan kausiluontoisesti sovellettu työttömien määrä oli heinäkuussa 6.3 prosenttia verrattuna 6.2 prosenttiin kesäkuussa.

Tämä työttömyyden prosentuaalinen kasvu tapahtui liittohallituksen useista toimenpiteistä huolimatta työllisyystilanteen parantamiseksi.

Mainittuna aikana Canadan työttömien lukumäärä väheni noin 25.000:lla eli 568,000:sta 543,000:een. Mutta työttömien lukumäärä oli kuitenkin suurempi kuin heinäkuussa 1971, jolloin Canadassa oli työttömiä 514,000.

Työttömyyden prosentuaalinen nousu johtuu uusien (nuorten) canadalaisten työmarkkinoille tulosta ja siitä, ettei heille kaikille ole kyetty varaamaan työtä.

AUTOTYÖLÄISET OVAT McGOVERNIN KANNALLA

Detroit. — Autotyöläisten unionin — United Auto Workersin — jäsenet ovat ylivoimaisesti senaattori George McGovernin kannalla, jonka tukemisesta AFL—CIO:n oikeistolainen presidentti George Meany on kieltäytynyt.

Mainitun unionin 4,455 jäsentä on mielipidetutkimuksen yhteydessä antanut 84-prosenttisesti kannatuksensa McGovernille marraskuussa pidettävissä presidenttivaaleissa ja vain 3-prosenttisesti Richard Nixonille. Kolmetoista prosenttia näistä jäsenistä haluaa, ettei unionin tukea annettaisi kenellekään.

UAW:n presidentti Leonard Woodcock sanoi, että hän ryhtyy henkilökohtaisesti vaalitaisteluun senaattori McGovernin puolesta. Unionin poliittinen komitea suorittaa jo rahankeräystä, jonka uskotaan tuottavan $300,000—$400,000 McGovernin hyväksi.

Tiistaina tiedoitettiin Washingtonista, että AFL-CIO:hon kuuluvan 25:n ammattiyhdistysliiton edustajat olivat muodostaneet kansallisen ay-liikkeen komitean antaakseen siten tukensa demokraattipuolueen presidenttiehdokkaalle, mr. McGovernille.

Samassa yhteydessä ilmoitettiin, että lisää ammattiyhdistysliittoja yhtyy tähän komiteaan ja siis toimintaan demokraattipuolueen presidenttiehdokkaan hyväksi.

Poliittisten tarkkailijain arviointien mukaan nämä 25 ammattiyhdistysliittoa edustaa noin 5 miljoonaa järjestynyttä työläistä. Tämä kehitysvaihe antaa suurta moraalista tukea Vietnamin sodan lopettamista, sotavarustelun vähentämistä ja kansallistulojen oikeudenmukaisempaa jakamista vaativalle mr. McGovernille.

AFL-CIO:n keskuskomitea päätti patavanhoillisen presidenttinsä George Meanyn johdolla heinäkuussa, että se (keskuskomitea) ei anna tukeaan millekään presidenttiehdokkaalle vaan jättää kunkin liiton päätettäväksi, mille ehdokkaalle ne kannatuksensa antavat.

Mr. Meany on katkerasti vastustanut mr. McGovernin ehdokkuutta siksi kun McGovern vaatii Vietnamin sodan hetikohtaista lopettamista, sotavarustelumenojen vähentämistä ja eri puolilla maailmaa olevien amerikkalaisten sotatukiasemien supistamista tai sulkemista.

Rauhan sillalla on suuri rauhankokous elokuun 26 pnä

Toronto — Lauantaina, elokuun 26 pnä on Rauhan sillalla (Peace Bridge) Niagara Fallsilla suuri mielenosoitus rauhan puolesta. Sen järjestäjinä on Niagaran rauhankomitea, Hamilton rauhanyhdistys, Canadan rauhankongressi sekä Buffalon jo Rochesterin rauhankomiteat yhdysvalloista.

Protestitilaisuus on mainittuna päivänä kello 1-5 ip. välisenä aikana.

Linja-autot lähtevät Torontosta, High Parkista, High Park Avenuelta, samana päivänä kello 10 aamupäivällä.

Tärkeätä on, että Canadan rauhankongressin toimisto saa keskiviikkoon mennessä (elok. 23 p) tiedot henkilöistä jotka haluavat tähän matkaan yhtyä. Soittakaa numeroon 488-3764.

Mielenosoituksen jälkeen on piknikki ohjelmineen ja puheineen. Ottakaa siis mukaanne piknikki-evältä.

Indokiinan sodan kriitillinen vaihe vaatii että teemme kaikkemme nostattaaksemme yleisen mielipiteen torjumaan tätä vaaratilannetta, selittää rauhankongressin johtokunnan puheenjohtaja Jean Vautour.

USAn entinen oikeusministeri Clark:

VIETNAMIN POMMITUS ON SANOIN KUVAAMATONTA EPÄINHIMILLISYYTTÄ

San Francisco. — Yhdysvaltain entinen oikeusministeri Ramsey Clark sanoi täällä maanantai-iltana Pohjois-Vietnamin viranomaisten antaneen varmuuden siitä, että Yhdysvaltain kaikki sotavangit vapautetaan "sitten kun me lopetamme tämän järjettömän pommituksen ja paneudumme rauhan työhön".

Hän sanoi olevansa vakuuttunut siitä, että Hanoi vapauttaa USAn sotavangit "kun sodan lopettamisasia on ratkaistu".

Kaksi viikkoa Pohjois-Vietnamissa vieraillut mr Clark sanoi sanomalehtien edustajille sunnuntaina, että hän oli saanut sekä suusanallisen että kirjoitetun lupauksen USAn sotavankien vapauttamisesta kun sota lopetetaan.

Hän sanoi vierailleensa Yhdysvaltain oikeusministeriön ominaisuudessa vankien luona kaikkialla maailmassa ja ilmaisi mielipiteen, että yhdysvaltalaisia sotavankeja kohdellaan hyvin.

"Ne miehet ovat hyvässä terveydessä, hyvinvoipia ja saavat inhimillistä kohtelua", selitti mr Clark.

Hän sai olla yksinään 2 tuntia umpimähkään valitun kymmenen amerikkalaisen sotavangin kanssa. Hän sanoi nauhoittaneensa heidän lausuntojaan siitä, onko sotavankeja kohdeltu huonosti ja tulleensa vakuuttuneeksi, että heitä kohdellaan hyvin.

USAn entinen oikeusministeri Clark sanoi Vietnamin pommitusta "sanoin kuvaamattomaksi epäinhimillisyydeksi, sillä pieniä vauvoja, naisia ja vanhoja miehiä tapetaan pommituksen yhteydessä. Se on typeryyttä."

Mr. Clark sanoi nähneensä useita esimerkkejä siitä, että USAn suuret B-52 koneet ovat tuhonneet kouluja, sairaaloita, kirkkoja, asuntorakennuksia ja vieläpä "lasten päivähoitoloita" missä alle kouluiän olevia lapsia hoidetaan päivisin.

SALAISIA NEUVOTTELUJA JATKETAAN PARIISISSA

Washington. — Yhdysvaltain presidentin turvallisuuskysymysten erikoisneuvonantaja Henry Kissinger tapasi Pohjois-Vietnamin rauhanneuvottelijat Pariisissa maanantaina. Tämä oli asianomaisten kolmas salainen kohtaaminen tässä vaiheessa.

Sen sijaan, että hän olisi lentänyt heti takaisin Washingtoniin kuten tapa on ollut salaisten kohtaamisten päätyttyä, mr Kissinger jäi Pariisiin aiheuttaen siten arvailua, että salaisia keskusteluja voidaan jatkaa edelleen.

Mr. Kissinger tapasi Pohjois-Vietnamin kommunistisen puolueen poliittisen toimikunnan jäsenen Le Duc Thon sekä Pohjois-Vietnamin rauhanvaltuuskunnan johtajan Zuan Thuyn.

P-Vietnamin patoja on pommitettu tahallisesti

Irlannin entinen ulkoministeri on vakuuttunut että patojen pommitus on tarkoituksellista

Moskova. — Irlannin entinen ulkoministeri Sean McBride sanoi täällä maanantaina, että vierailtuaan Pohjois-Vietnamissa kaksi viikkoa, hän on vakuuttunut siitä jotta Yhdysvallat pommittaa patoja ja kastelulaitteita järjestelmällisesti ja tarkoituksellisesti.

Ollessaan menossa takaisin Lontooseen mr McBride teki välilaskun Moskovassa ja sanoi, että hän ja tosiasioita etsivän kansainvälisen komitean viisi muuta jäsentä "vierailivat Pohjois-Vietnamin useilla alueilla, joita on äskettäin pommitettu aiheuttaen laajakantoista hävitystä.

"Vierailin alueilla missä on pommitettu useita kastelulaitepatoja. Minulla ei ole epäilyäkään siitä, että kastelulaite-systeemiä on systemaattisesti yritetty vaurioittaa.

Esimerkiksi, yhdellä alueella, missä vierailin, lähes kilometrin pituisessa kastelulaite verkossa oli ainakin 50 pommi-kraatteria (kuoppaa). Monta pommia oli pudonnut suoraan kastelulaitteisiin. Minä en usko, että kukaan voi tietämättään pudottaa 50 pommia kilometrin pituiseen kastelulaitesysteemiin", hän sanoi.

Saigonista maanantaina saatujen tietojen mukaan Yhdysvaltain jättiläissuuret B-52 koneet pudottivat maanantaina 900 tonnia pommeja demilitarisoidun alueen lähettyville.

Saigonin tunnustuksen mukaan toiveet vapautusarmeijan kontrollissa olevan maantie No. 13 avaamiseksi saarrettuna olevaan An Lociin, ovat edelleen yhtä kaukana toteutumisesta kuin koskaan ennen.

Samalla myönnettiin, että sissien sunnuntaisen operaation johdosta Saigonin lähettyvillä olevassa varastossa tuhoutui 600 tonnia ammuksia.

SUURYHTIÖT OVAT TODELLISIA "SOSIAALIHUOLTO-SYÖTTILÄITÄ"

Tällaisen syytöksen esitti NDP:n kansallinen johtaja mr Lewis esittäen pitkän luettelon tilasto-todisteita

Toronto — Jatkaen perjantaina esittämiään syytöksiä siitä, että suuryhtiöt ja yleensä rahamiespiirit ovat todellisia "sosiaalihuoltosyöttiläitä" — hän käytti "welfare bum" nimitystä — NDP:n kansallinen johtaja David Lewis jatkoi viikon vaiheessa tätä "ansioluetteloa" julkaisemalla uusia nimiä.

Hän mainitsi nyt Consumers Glass C. Limitedin, National Sea Products Limitedin ja Falconbridge Mines Limitedin nimet.

Mr Lewis sanoi Harrowssa, 25 mailia Windsorista itään pidetyssä NDP:n avustajien kokouksessa, että Consumers Glass on viimeksikuluneen 3 vuoden aikana kahminut alueellisia laajennuslahjoituksia $2,268,000. Samaan aikaan mainittu yhtiö maksoi tuloveroa $2,271,000 "rikastuttaen" siten liittovaltion kassaa 3,000 dollarilla; hän selitti. Sen nettotulot (voitot) vuonna 1969 olivat $28,921,000.

"Lyhyesti sanoen, mainittu yhtiö ei suunnattoman suurista voitoistaan maksanut asiallisesti puhuen mitään maan sosiaalimenojen rahoittamiseksi."

Perjantaisen puheensa yhteydessä mr Lewis sanoi Torontossa, että Davie Shipbuilding Ltd, Denison Mines, Ltd, Shell Canada Ltd ja Mitchelin Tires Manufacturing Co. of Canada ovat nylkeneet (ripped off) Canadan tavallisia veronmaksajia hallituksen lahjoitusten sekä veropakoilun perusteella.

Mr Lewis toisti lauantaina syytöksensä, että Shell Canada hankki vuodesta 1964 vuoteen 1969 voitoksi $516.5 miljoonaa, mutta ei maksanut lainkaan tuloveroa sinä aikana, "kiitos siitä monitahoiselle myönnytysten, kuolletus oikeuksien ja muiden menetelmien verkolle."

Hän sanoi, että vuonna 1970 Shell maksoi $16 veroa sen nettotulosta, mikä oli $123 miljoonaa. Sen verotaksa oli 13 prosenttia tuloista, eli osapuilleen vain toinen puoli siitä mitä maksavat tuloistaan $9,000-$10,000 vuodessa ansaitsevat!

Mr Lewis viittasi St. Catharinesissa lauantaisessa puheessaan Falconbridge Minesiin ja sanoi, että vuosien 1965—1971 välisenä aikana Falconbridge hankki nettotuloksi $211 miljoonaa.

Mutta tämä yhtiö maksoi näistä tuloistaan veroa vain $8.7 miljoonaa — 4-prosenttisen taksan mukaisesti — kiitos niistä niille monille myönnytyksille mitä se ystävällismieliseltä hallitukselta on saanut.

Perjantaisen puheensa yhteydessä mr Lewis viittasi Denison Mines Ltdiin, jonka presidentti Stephen Roman on tulevia liittovaaleja silmälläpitäen torypuolueen ehdokkaana North York vaalipiirissä. Mr Lewis sanoi Denison nettotulon v. 1965—1970 olleen $63,538,000.

Viitaten mr Romanin äskettäiseen lausuntoon, että hän "uskoo innoittavaan yhteiskuntaan" mr Lewis piti sitä asiaan kuuluvana ja sanoi, että "Denison Mines ei ole maksanut senttiäkään tuloveroa vv. 1965—1970, vaikka se hankki tämän neljän vuoden aikana voitoksi $63,538,268, ja vain luoja tietää kuinka paljon sitä edeltäneenä neljänä vuonna".

Suomen väkiluku pienenee nykyisestä

Helsinki — Suomen väkiluku pienenee vuoden 1971 alun tasosta vuoteen 2,000 mennessä noin 257,300 asukkaalla.

Huomattavin vaikutus tällaiseen kehitykseen näyttää olevan syntyvyyden alenemisella mutta samaan suuntaan vaikuttavat osaltaan myös siirtolaisuus ja kuolleisuuden jyrkentyminen, sanotaan juuri valmistuneessa tilastokeskuksen väestöennusteessa.

Suosittelee kirkoille sijoitus-tarkistusta

Kysymys on rotusyrjintää harjoittavien vallanpitäjien tuesta pääosasijoituksilla

Utrecht, Hollanti. — Sunnuntaina kokoontuneelle Kirkkojen maailmanneuvoston keskuskomitean 10-päiväiselle kokoukselle esitettävä ehdotus, että kirkot lopettaisivat pääomasijoituksensa Etelä-Afrikan laitoksiin. Se aiheuttanee melkoisen väittelyn.

Vaikka nämä sijoitukset ovat suhteellisen pieniä, niin tämän maailmanneuvostoon kuuluvien kirkkojen päätös voi kuitenkin koskea satojamiljoonia dollareita käsittäviä sijoituksia.

Rotukysymyksiä käsittelevän komitean kerrotaan ehdottavan mainitulle kirkkokokoukselle, että ne vetäisivät kaikki pääomasijoituksensa pois Etelä-Afrikan, Kaakkois-Afrikan, Rhodesian, Angolan, Masombikin ja Portugalin Guinean laitoksista.

KIRKKOJA MOITITAAN ROTUSYRJINNÄSTÄ

Johannesburg. — Etelä-Afrikan kirkkojen neuvoston ja kristillisen instituutin toimesta muodostettu komissionin viikon vaihteessa julkaisema raportti arvostelee terävästi valkoihoisia kristittyjä ja maan englanninkielisiä kirkkoja.

Raportissa sanotaan, että vaikka englanninkielellä toimivat kirkot esiintyvät rotusyrjinnän vastustajina, tosiasiassa ne toteuttavat omalaatuista rotusyrjintää.

Raportissa esitetään yksityiskohtaisia selostuksia tästä kirkkojen rotusyrjinnästä. Tähän sisältyy mm se että valkoihoiset saavat herranehtoollisen ennen muita rotuja sekä valko- ja mustaihoisten pappien palkkojen välinen ero, valkoisten kontrolli kirkkojen johdossa, etuoikeudet valkoihoisten kirkkojen rakentamisessa sekä se, että jotkut valkoihoisten kirkkokoulut kieltäytyvät hyväksymästä oppilaita muista roturyhmistä.

59 tapaturmaista kuolemantapausta viikon vaihteessa

Viikonvaihteen aikana tapahtuneissa onnettomuuksissa kuoli ainakin 59 canadalaista, mukaanlukien 7 Sault Ste. Marien asukasta, joista 5 saman perheen jäseniä ja yksi suomalainen, 78-vuotias Henry Koskela, Soosta.

Perjantaista kello 6 illasta sunnuntain puoliyöhön välisenä aikana kuoli liikennetapaturmissa 43 henkilöä: hukkumalla 8; tulipalossa 2 ja kuusi sekalaisissa onnettomuuksissa.

Ontariossa oli tapaturmaisia kuolemantapauksia eniten, eli kaikkiaan 21, joista seitsemän Soon alueelta ja 4 Thunder Bayn alueelta. 28-vuotias Lucille Moar, Sault Ste. Mariesta ja hänen neljä lastaan 10-vuotias Karen Lynn, 9-vuotias Ricky Wayne, 8-vuotias Terry Lee ja 3-vuotias Jamie Shawn kuolivat tapaturmaisesti kun heidän autonsa syöksyi Island järveen noin 10 mailia Soosta pohjoiseen.

Yksinäisessä auto-onnettomuudessa kuoli 78-vuotias Henry Koskela, Sault Ste. Mariesta No. 17 maantiellä, Sault Ste. Marien pohjoispuolella. 9-vuotias Lorna Swanson kuoli auton iskiessä häneen kotinsa lähettyvillä Batchawana Bayssa, 38 mailia Soosta pohjoiseen.

HAASTERYNTÄYSTULOS ON NYT $3,546.66

Espanjassa kaatuneen Karikan muistoksi $100 yksityislahjoitus; L-Ontario paransi asemaansa

Lehtiemme talousaseman helpottamiseksi — karhujen karkoittamiseksi niiden kimpusta — saatiin tähän katsaukseen 25 lahjoitusta ja niiden katteeksi komea rahasumma $290.50, sekä huomattava määrä lisää haasteita muille sanavapauden ystäville. Suurkiitos avokätisistä lahjoituksista ja haasteiden jatkamisesta.

Aikaisemmat lahjoitukset huomioiden voidaan todeta, että haastekampanjan yhteistulos on tähän mennessä $3,546.66, eli 44.51 prosenttia alimmasta tavoitteesta. Hyvältä siis näyttää tähän saakka kunhan vain voidaan ylläpitää ja paikoin parantaakin nykyistä vauhtia.

Tämänpäiväistä yhteistulosta kaunistaa Varma ja Matti Hannin, Espanjan Tasavallan puolesta kaatuneen Edwin Karikan muistolle tehty $100.00 lahjoitus.

Alueitten välisessä kilpailussa kunniapaikoista ei tällä kertaa tapahtunut huomattavampia muutoksia sillä kärkitilat ovat edelleen samoissa käsissä kuin viikko sitten. Tervehdittävää sensijaan on kuitenkin pidettävä sitä kun Canadan suurin suomalaisalue, Länsi-Ontario, paransi edelleen asemaansa nousten seitsemänneltä tilalta kuudenneksi. Onneksi olkoon, sillä täten siitä hyvä tulee!

TULOKSET ALUEITTAIN

	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yht.	Pros.
Keski-Ont.	$2,020.00	$1,268.41	$ 79.50	$1,347.91	66.72
B. C.	775.00	232.00	169.50	401.50	50.51
Etelä-Ont.	1,525.00	654.50	75.00	729.50	47.83
Pohj.-Ont.	1,500.00	493.50	24.00	517.50	34.5
Que.	300.00	70.00	8.00	78.00	26.00
Länsi-Ont.	1,700.00	370.75	54.00	424.75	24.98
Man. ja Sask.	70.00	15.00	1.00	16.00	22.85
Alta	110.00	15.00	2.00	17.00	15.45
Suomi			5.00	5.00	
USA			9.50	9.50	
Yhteensä	$8,000.00	$3,191.66	$422.50	$3,546.66	44.2

Tä'än katsaukseen saapui lahjoituksia ja haasteita eri puolilta Canadaa seuraavasti:

ELSA JA JALMAR MIETTINEN, Sudbury, Ont. vastaavat Anton Linnan haasteeseen $5.00 ja puolestaan haastavat: Jack Saarakkala, Henry Miettinen ja Matti Mannila jatkamaan haastetta.

SIGRID JA RUDOLF NIEMI, Thunder Bay, Ont. vastaavat $5.00 saamiinsa haasteisiin.

(Jatkuu siv. 4)

VIIME TIEDOT

Washington. — Presidentti Richard Nixon lähetti tiistaina neuvonantajansa Henry Kissingerin presidentti Nguyen Van Thieun puheille Saigoniin. Kissinger on ollut Pariisissa salaisissa neuvotteluissa Le Duc Thon ja Pohjois-Vietnamin rauhanvaltuuskunnan johtajan Xuan Thuyn kanssa. Mr. Kissingerin kaksipäiväisestä Saigonin vierailusta on noussut erinäistä kannunvaluntaa tarkkailijapiireissä, mutta mitään virallisia tietoja ei hänen tehtävänsä luonteesta ole annettu.

Hanoi. — Etelä-Vietnamin väliaikaisen vapautusarmeijan radio tiedoitti eilen, että Pohjois-Vietnamin ilmatorjuntatykistö ampui tiistaina viisi yhdysvaltalaista taisteluhävittäjää alas. Mitään ei sanottu näiden koneiden lentäjien kohtalosta. Yhdysvaltain toimesta ei ole puhuttu mitään asiasta. Yhdysvaltain päällystö myönsi eilen, että sen lentokoneet pommittivat maanantaina Thanh Hoa-nimistä kaupunkia Pohjois-Vietnamissa missä Hanoin radio sanoo sadan ihmisen joko kuolleen tai haavoittuneen jenkkien pommituksen johdosta.

Kanton. — Canadan ulkoministeri Mitchell Sharp aloitti tiistaina Kiina-vierailunsa mennen jalkaisin rajan yli ja käyttäen ensimmäisen päivänsä kiinalaiskaupungin nähtävyyksien tutkimiseen. Mr. Sharp vierailee Kiinassa kymmenen päivää. Samanaikaisesti canadalaiset liikemiehet järjestävät Pekingissa 12 päivää kestävän kauppanäyttelyn.

Toronto. — Maple Leaf Gardens Ltd:n presidentti, 69-vuotias Edwin Ballard julistettiin tiistaina syyllistyneeksi siihen, että hän on petollisin keinoin hankkinut Maple Leaf Gardensilta $82,000, ja että hän on osallistunut varkauteen, jonka johdosta mainittu yhtiö on menettänyt $123,000. Tuomio langetetaan syyskuun 7 pnä ja mr. Ballard laskettiin siihen asti vapaalle jalalle $50,000 takauksella. Ballard antoi ymmärtää, että asiasta vedotaan.

SALT-NEUVOTTELUJA JATKETTANEE GENEVESSÄ

Washington. — Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton kerrotaan sopineen siitä että SALT-neuvottelujen — Strategisten aseiden rajoittamisneuvottelujen — uutta vaihetta jatketaan Genevessa sen sijaan, että kokoonnuttaisiin vuorotellen Helsingissä ja Wienissä kuten on menetelty tähän asti.

Viikon vaihteessa saatujen tietojen mukaan asiasta piti annettaman samanaikaisesti Washingtonissa ja Moskovassa yhteinen tiedoke maanantaina. Sitä ennen oli tarkoitus ilmoittaa suunnitelmista sekä Suomen että Itävallan hallituksille.

USAn viranomaisten antamien ennakkotietojen mukaan SALT-neuvottelujen seuraava kokous pidetään yllämainitusta sopimuksesta huolimatta Wienissä. Tämä kokous pidetään todennäköisesti lokakuussa. Tämä siksi, että kummatkin osapuolet saavat hankituksi itselleen tarvittavat asunto- ja toimipaikat Genevestä ennen kuin kokousten pito siirretään sinne.

Kuten tiedetään, Yhdysvallat on suhtautunut alusta pitäen kylmäkiskoisesti siihen, että SALT-neuvotteluja pidetään Helsingissä. Toisaalta Neuvostoliitto olisi mieluimmin halunnut ettei näitä kokouksia olisi pidetty osittain Wienissä.

Nyt on Washingtonissa annettujen selitysten mukaan tultu asianomaisten toimesta siihen tulokseen, että Helsingin asunnot ja toimipaikat tulevat ylikuormitetuiksi, jos siellä pidetään samanaikaisesti SALT-neuvottelut ja suunnitteilla oleva Euroopan turvakonferenssi.

Toisaalta Neuvostoliitto ei ole suostunut siihen, että SALT-neuvottelut pidetään yksinomaan Wienissä, minkä "ilmapiiriä" Moskova pitää epäsuotuisana.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: V. KENTALA
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published once weekly: Wednesdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
3 kk. $3.00 Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

B.C:n vaaleista

British Columbian maakunnassa on vaalit noin kahden viikon kuluttua, eli elokuun 30 päivänä. Suurpääomaa edustanut W. A. C. Bennettin johtama Social Credit-hallitus on ilmeisesti laskenut, että kesäaika, jolloin suuri osa väestöstä on kesälomalla ja matkoilla, jolloin työväkeä edustavat järjestöt kuten ammattiyhdistykset ja muut pitävät vain poikkeustapauksissa kokouksiaan, ja jolloin varsinkin nuoremman väestön huomio kiintyy kaikkeen muuhun mutta ei politiittisiin asioihin, on edullisin aika Social Creditin 20-vuotisen hallituskauden jatkamiselle.

Mr. Bennett on vanha poliittinen kettu. Vielä 70-vuotiaana hän haluaa 20-vuotisen hallituskautensa jatkamista ja hänen takanaan ja tukenaan on miljoonayhtiöiden tuki ja kannatus.

Mr. Bennett ja hänen Social Credit puolueensa yrittää ilmeisesti välttää kaikkea keskustelua hallituksensa suurpääomaa ja erikoisesti USA:n monopolceja suosivasta ohjelmasta. Sen sijaan hän yrittää rahan voimalla tehdä television ja lehdistön avulla itsestään ja hallituksestaan "isällisen hyväntekijän", jota ilman ei B. C. voi muka tulla toimeen. Tässä hän luottaa kuin jumalaan suuryhtiöiden miljoonalahjoituksiin.

Toisaalta on kuitenkin ilmeistä, että mr Bennettin ja hänen hallituksensa päivät ovat luetut. Hallituksen toimenpiteet, erikoisesti uniovastaiset edesottamiset ovat vieroittaneet paljon aikaisempia äänestäjiä mr Bennettin kannattajapiiristä.

Toisaalta on B. C:ssa levinnyt käsityskanta, että liberaalien ja konservatiivien valinta olisi sama jos hypättäisiin paistinpannusta tuleen.

B. C:n väestöllä ei siis ole asiallisesti puhuen muuta vaihtoehtoa kuin saattaa 20 vuotta vallan kahvassa ollut Soc. Credit hallitus tappioon ja valita sen tilalle työväen ehdokkaat — NDP:n ja kommunistisen puolueen edustajat. Muuta keinoa ei nyt edistymiselle B. C:ssa ole.

Mr Lewis pääsi finanssisivulle

Jos pitää paikkansa vanha suomalainen sanonta, että ystävistäsi sinut tunnetaan, niin silloin on syytä huomioida se tosiasia, että NDP:n kansallinen johtaja David Lewis pääsi viikon lopulla "pyhimmästä pyhimpään" eli rahamahtia edustavan lehdistön finanssiosastoon.

Toronton Globe and Mail lehden kertoman mukaan mr Lewis oli puhunut läpiä päähänsä pauhaamalla ammattiyhdistysväen "liian suurista vaatimuksista" jotka johtavat "toisinaan lakkoihin".

Yhtyen rahamaailman huutoon "amerikkalaisista unioista" ja niiden "kohtuuttomista vaatimuksista", mr Lewis sanoi olevansa huolissaan USA:n uniokontrollista tässä maassa ja myös Yhdysvaltain oikeistolaisen uniojohdon "suojatullijohjelmasta".

Kysymys ei luonnollisesti ole ammattiyhdistysliikkeen "kansainvälisyydestä" vaan, nimenomaan AFL-CIO:n johdon taantumuksellisesta ohjelmasta.

Mitä taas tulee ammattiyhdistysliittojen "liiallisiin vaatimuksiin", niin siinä mr Lewis ahertaa joko tietäen tai tietämättään sillä ei ole väliä — suurpääoman hyväksi. Ottakaamme esimerkiksi rakennustyöläiset, joiden "liian korkeista palkoista" on niin paljon puhuttu. Olettakaamme, että rakennustyöläisten keskinkertainen palkka on $6.00 tunnilta. Jos hän saisi olla koko vuoden joka päivä työssä, niin siitä tulisi sievoinen vuosiansio, noin $10,000. Mutta rakennusmiehillä on paljon "sadepäiviä" ja tilastot osoittavat, että toinen puoli heistä saa olla korkeintaan 6 kuukautta vuodessa työssä, jättäen heidän vuosiansiokseen vaivaisen $5,000. Jos he vaativat palkankorotuksia "suuriin palkkoihinsa" niin se ei suinkaan ole "kohtuutonta" vaan ottaen huomioon vallitsevat realiteetit. Samanlaisia esimerkkejä voidaan esittää loputtomasti nuilta aloilta ja lisäksi vielä se tosiasia, että tekniikan ja automatisoinnin kehityksen johdosta on työtätekevien lukumäärä vähentynyt monessa tapauksessa puolella siitä, mitä tarvittiin työläisiä noin kymmenen vuotta sitten.

Mr. Lewis on luonnollisesti tietoinen näistä ja muista samantapaisista tosiasioista, mutta hän haluaa kuitenkin esiintyä valtapiirien "luotettavana" politiikkona otaksuen, että "koulunkäymättömät" työläiset eivät huomaa rotan raatoa hänen puheessaan. Juuri halu luottamuksen saavuttamiseksi valtapiirien keskuudessa ajaa reformisteja, kuten mr Lewisia, pauhaamaan työläisten "kohtuuttoman suuria palkkavaatimuksia" vastaan, vaikka he ovat omalta kohdaltaan valmiina korottamaan korkeita vuositulojaan ja eläkkeitään taivasta hipoviksi, kuten tapahtui äskettäin eduskunneen jäsenten päättäessä korottaa omia vuosipalkkojaan yli 50-prosenttisesti!

Vieralla asialla oli mr Lewis myös siinä kun hän pauhasi ammattiyhdistyksiin kuuluvien työläisten korkeita palkkoja vastaan verrattuna ei-järjestyneiden työläisten tuloihin.

Tässä epätäydellisyyksien maailmassa on tietenkin sellainenkin epäkohta, että järjestyneet työläiset saavat parempaa palkkaa kuin järjestymättömät. Vika ei ole kuitenkaan se, että järjestyneet työläiset saavat muka "liian korkeita palkkoja" vaan siinä, että järjestymättömät joutuvat työskentelemään liian pienellä palkalla.

Mutta asiassa on vielä toinenkin puoli, nimittäin se, että kun järjestyneet työläiset saavat tässä "vapaayritteliäisyysyhteiskunnassa" palkankorotuksen, niin se vaikuttaa välillisesti myös niin, että toisetkin työläiset saavat palkankorotuksen.

Pari historiallista esimerkkiä saadaan tässä yhteydessä Sudburysta. Muutamia vuosikymmeniä sitten, jolloin esimerkiksi Incon työläisiltä kiellettiin järjestymisoikeus — heidän kaulaansa sidottiin silloin yhtiön unio mikä tunnettiin nikkelisyyhyn nimellä — mainittu suuryhtiö joutui korottamaan palkkojaan viidellä sentillä tunnissa heti sen jälkeen kun kultakaivosten työläiset saivat Pohjois-Ontariossa palkankorotuksen uniotoimintansa avulla.

Ja sitten kun M-M unio teki historiallisen läpimurtonsa nikkeliteollisuudessa, kaivosmiehillä oli todella "korkeat palkat" verrattuna esim. rakennusmiehiin ja muihin työläisiin. Mutta rakennus- ja muiden alojen työläiset näkivät mistä tulee pelastus ja järjestyivät alansa unioihin. Toisaalta oli selvää, että esimerkiksi rakennusmiehiä ei ole säännöllisesti saatavissa, ellei palkkoja koroteta vastaavasti kaivosmiesten tuloihin verraten. Täten kaivosmiesten union läpimurrto ja sen yhteydessä saavutetut palkankorotukset osoittautuivat siunaukseksi Sudburyn kaikille työntekijöille — Incon pomot ja muut kihot mukaanlukien.

Pauhaamalla unionistien "liian korkeita" palkkavaatimuksia vastaan, mr Lewis on "vieraalla" asialla, kuten hän sanomattakin tietää. Palkkojen korotusvaatimus on nykyisen yhteiskunnan puitteissa ainoa keino, miten työläiset saavat edes pienen osan tekniikan kehityksen ja automatisoinnin johdosta tulevasta tuotannon lisääntymisestä työläistä kohti. Toivottavaa tietenkin olisi että kaikki työläiset saisivat samanlaisia korotuksia palkkoihinsa kun järjestyneetkin työläiset, mutta tässä kapitalistisessa yhteiskunnassa ei ole ainakaan tähän mennessä keksitty eikä kehitetty nykyistä parempaa järjestelmää, missä unionistit ovat tien avaajina ja toiset saavat perästä tullen vähitellen korjauksia tilanteeseensa.

Kysymys ei siis ole ammattiyhdistysliikkeen "liian suurista vaatimuksista mistä mr Lewis höpisee, vaan järjestymättömien järjestämisestä ja kaikkien työtätekevien liian alhaisen elintason korottamisesta.

SATAMATYÖLÄISET TAISTELEVAT TYÖNTEON OIKEUDESTA ENGLANNISSA

Heathin hallitus ei voita! Viime viikkojen merkittävät tapahtumat Englannissa todistavat selvästi, että taistelussa oikeuksiensa puolesta järjestäytynyttä työväenluokkaa ei pidättele mikään.

Kuten aiemmin kaivos-, posti-, sähkö- ja rautatieläiset, puolustavat satamatyöläiset elintasoaan. Lukuun ottamatta postityöläisiä, hallitus on kärsinyt jokaisessa työtaistelussa murskatappion.

Ei pidä kuvitella, että hallitusta juoksuttavat työväenpuoleen tai ammattiyhdistysliikkeen oikeistolainen johtoporras. Joka ikinen kerta aloite on tullut rivimiehiltä. Satamatyöläiset eivät istuutuisi pyöreän pöydän ympärille keskustellakseen miten työ mahdollisuuksien menetys satamissa olisi "tukattominta". Maan työläiset eivät aio odottaa tuloksia hallituksen ja ammattiyhdistysjohtajien neuvotteluista siitä, miten ayliikkeen vastainen teollisuussuhteiden laki saataisiin toimimaan "kaikkia osapuolia tyydyttävästi". Rivimiehet tietävät, että laki, jonka nojalla viisi satamatyöläistä vangittiin, koska he taistelivat työnteon oikeudesta, ei ole laki josta kannattaa keskustella. Toiminta on tärkeämpää. Jos ay-liike olisi odottanut keskustelujen loppumista, viisi luottamusmiestä olisivat edelleen Pentovillen vankilassa.

50,000 punnan sakko

Satamatyöläisten vankilasta vapauttaminen oli tyypillinen hallituksen maineenpelastusyritys. Parlamentin ylähuone — maan korkein vetoomustuomioistuin — päätti panna uudelleen voimaan TGWU:ta (ammattiliitto, jonka osasto satamatyöläisten liitto on) vastaan 50,000 punnan sakon. Aiemmin keväällä Kansallinen Työtuomioistuin, edellä mainitun lain oikea käsi, sakotti TGWU:ta, koska satamatyöläiset kieltäytyivät käsittelemästä halpaa lastaustyövoimaa käyttävien kuljetusliikkeiden kontteja. Kun alempi vetoomusoikeus peruutti sakon, siirtyi syytös epäoikeudenmukaisesta käytöksestä työmaalla johtavia viittä luottamusmiestä vastaan. Tämä johti lopulta heidän vangitsemiseensa ja valtavaan protestiliikkeeseen muiden työläisten osalta. Kun hallitus ei enää tiennyt mitä tietä kiemurrella ulos verkosta, parlamentin ylähuone puuttui asiaan kuin jokin hyvä haltija siirtämällä vastuun satamatyöläisten käyttytymisestä takaisin TGWU:n harteille ja asettamalla uudelleen 50,000 punnan sakon voimaan.

TUC:n johtoportaan hoipertelu

Valitettavasti ay-liikkeen johto on aina osoittautunut heikoksi renkaaksi ketjussa, ja sakon maksaminen todistaa, että TUC:n yleiskokouksen päätös olla täysin noudattamatta teollisuussuhteiden lakia meni myttyyn johtoportaan oikeistolaisten mielistelijöiden käännettyä kelkkansa ja ryhdyttyä puhumaan "osittaisesta kanssakäymisestä". Mutta kun ay-liikkeen rivimiehet aloittavat painostuskampanjan, vahvistuu heikkokin rengas hitaasti, mutta varmasti TUC:n johto teki jopa päätöksen yhden päivän yleislakosta, ellei viittä luottamusmiestä vapautettaisi.

Satamatyöläisten päätös aloittaa kansallinen lakko, huolimatta viiden vapautuksesta, on suora protesti alalla jatkuvasti kasvavaa työttömyyttä vastaan. Konttikuljetukset, sen sijaan, että helpottaisivat työolosuhteita, ovat itseasiassa vaikeuttaneet työllisyystilannetta satamissa. Missä aiemmin käytettiin rekisteröityä työvoimaa lastaamiseen, työnantajat käyttävät enenevässä määrin ei-rekisteröityä halpaa työvoimaa satamien ulkopuolella.

Nyt kysytään, miten hallitus aikoo käyttää lakiaan pakottaakseen satamatyöläiset lopettamaan lakkonsa. Heath julisti hätätilan maassa — neljäs nykyisen hallituksen kaksivuotisena olemassaoloaikana — nyt puhutaan sotilaiden käyttämisestä purkaamaan ja lastaamaan laivoja. Tämä aiheuttaisi varmasti vuoden 1926 yleislakon suurimman voimainkoetuksen.

Sisäministeri Robert Carr'in viime viikolla esittämä "toive", että vakava laadultaan, kuin ay-liikkeen silmänlumeeksi tehty lupaus, että Kansallista Työtuomioistuinta ei käytettäisi kuin viimeisenä keinona työtaisteluiden ratkaisemiseksi.

Joukkojen käyttämisen mahdollisuutta ei pidä vähätellä. Ja jos se tapahtuu, niin sota ei ala yksin satamatyöläisten vaan koko ay-liikkeen osalta. On varmaa, että maailman vanhimman teollistuneen valtion työläiset eivät aio sallia kapitalistiluokan ja sen kätyrin, Heathin hallituksen, astua varpailleen ja ryöstää vuosikymmenien aikana saavutettuja oikeuksia.

Yhtenäisyys on voimaa

Jos Heath epäilee ay-liikkeen taistelutahdon voimaa, niin hänen on vain pantava merkille Bernie Steerin — yhden viidestä vangitusta — kommunistisen puolueen järjestämässä yleisökokouksessa julkituoma rivimiesten luokkatietoisuuden taso. Keskustelussa viiden luottamusmiehen vapautuksesta hän totesi: "Emme me voittaneet menemällä vankilaan — kukaan järkevä ihminen ei vapaasta tahdosta mene kaltereiden taakse — me voitimme työväenluokan yhtenäisellä taistelulla, joka vapautti meidät. Vankilassa ei ollut vain viisi luottamusmiestä vaan koko Englannin ay-liike, ja että minulla nyt on mahdollisuus puhua tälle kokoukselle, on rivimiesten yksimielisen taistelun tulos." Paremmin kuin ennen tuhannet työläiset ovat huomanneet, että yhtenäisyys on voimaa taistelussa hallituksen ja työnantajien riistoa vastaan.

Olipa satamalakon lopputulos mikä tahansa, se ei varmasti ole viimeinen suuri työtaistelu tänä vuonna. Heathin vakaa aikomus on liittää Englanti ensi vuonna EEC:hen ja hän aikoo ojentaa Länsi-Euroopan monopolikapitalisteille passiivisen työväen luokan lautasella. Mutta Englannin työväenluokalla on asiasta hieman eriävä mielipide.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Lempi Riekko, Sudbury, Ont., täyttää sunnuntaina elokuun 20 päivänä 81 vuotta.

Vilho Ollikainen, Sudbury, Ont., täyttää sunnuntaina elokuun 20 päivänä 71 vuotta.

Verner Lammi, Beaver Lake, Ont., täyttää maanantaina elokuun 21 päivänä 79 vuotta.

Kalle Kuukkanen, Long Lake, Ont., täyttää tiistaina elokuun 22 päivänä 84 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavien onnentovotuksiin.

Canadan intiaanit syrjinnän kohteena

Sept Iles, Que. — Eräs Canadan Manpower-viraston toimihenkilö sanoi työnantajain harjoittavan rotusyrjintää tämän kauppalan ympäristössä. Sept Iles sijaitsee St. Lawrence-joen pohjoisrannikolla Quebecin kaupungista koilliseen.

"Ennenkaikkea, älkää lähettäkö intiaania", tuntuu olevan tavallisin sanonta paikallisessa työnvälitystoimistossa, selittää toimiston johtaja Pierre Duffort. Puhutaan "huonoista kokemuksista" jotka myöhemmin osoittautuivat perustuneen ennakkoluuloihin

Novoje Vremja:

PEKINGIN "KARTANTEKIJÄT" VÄÄRISTELEVÄT HISTORIAA

Moskova. — Pekingissä halutaan vastedeskin harjoittaa suuntausta, joka on tähdätty vihamielisyyden lietsomiseen Kiinan kansassa neuvostokansaa kohtaan, kirjoittaa viikkolehti Novoje Vremja.

Kirjoittaja A. Denisov kommentoi Pekingissä julkaistua "maailmankarttaa", johon sisältyy Kiinan johdon aluevaatimuksia Neuvostoliitolle.

Pekingin "maantieteilijät", vääristellen Venäjän ja Kiinan välisten suhteiden historiaa, yrittävät "perustella" näitä vaatimuksia puoleentoista miljoonaan neliökilometriin ikivanhaa neuvostoliittolaista aluetta.

Denisov toteaa edelleen: Lainmukaisesti herää kysymys — miksi samalla kun Neuvostoliitto ja Kiina käyvät neuvotteluja rajakysymyksistä, Kiinassa levitetään niin uutterasti aineistoja, joissa yritetään edelleen asettaa epäilyksen alaiseksi valtioiden välillä vallitseva raja ja esitetään vaatimuksia alueeseen, joka on Neuvostoliiton osa?

Tämän vuoksi on ilmeistä, vastaa kommentaattori, että verhoutuen valheellisilla puheilla halusta aikaansaada "hyvät naapuruussuhteet" ja "ystävyyssuhteet" Neuvostoliiton kanssa Pekingissä halutaan vastedeskin harjoittaa suuntausta, joka on tähdätty vihamielisyyden lietsomiseen Kiinan kansassa neuvostokansaa kohtaan ja aluevaatimusten vahvistamiseen neuvostovaltiolle.

Tosiasiat osoittavat, että maolaisia huolestuttaa vain yksi asia — kuinka ne voisivat nokkelammin pettää Kiinan kansaa ja pitää sen suitsissa ja punoa hämäriä juonia kansainvälisellä areenalla.

Näitä tavoitteita palvelevat myös peginkiläisen "maailmankartan" tapaiset julkaisut. Mutta yritykset kylvää vihamielisyyttä kansojen välille ja tavoitella naapurivaltioiden alueita eivät ole vielä koskaan johtaneet ketään hyvään, toteaa Denisov.

Canadassa olevia "yhdysvaltalaisia" tehtaita suljetaan

Toronto. — Täkäläinen American Can of Canada Ltd. aikoo sulkea kannujen valmistustehtaan Chathamissa ja myydä paperitehtaansa Marathonissa.

Luoteis-Ontariossa sijaitsevan Chathamin tehtaan 57:lle työläiselle ilmoitettiin päätöksestä viime kesäk. 23 pnä. Marathonin paperitehtaan 800:lle työläiselle ilmoitettiin tehtaan myynnistä elokuun 8 pnä.

Marathon sijaitsee Superiorjärven pohjoisrannalla Thunder Bayn ja Sault Ste. Marien välillä.

Mainittu yhtiö on avannut 15 uutta tehdasta Yhdysvalloissa viimeisen viiden vuoden aikana, paperitehtaan länsirannikolla ja kolme uutta metallikannutehdasta rakennetaan paraikaa.

Mitä muut sanovat

KENNEDYN KLAANIN SHRIVER McGOVERNIN AISAPARIKSI

Senaattori George McGovern valitsi (viikko sitten) lauantai-iltana 57-vuotiaan Sargent Shriverin demokraattipuolueen uudeksi varapresidenttiehdokkaaksi.

Shriver korvaa senaattori Thomas Eagletonin, jonka oli pakko luopua sen jälkeen kun oli käynyt ilmi, että häntä oli hoidettu huonojen hermojen johdosta.

Shriver on entinen Yhdysvaltain Ranskan-suurlähettiläs ja lankonsa presidentti John Kennedyn aikana hän johti Yhdysvaltain kehitysapujoukkoja.

Sargent Shriver on 57-vuotias diplomaatti, joka Kennedy-veljesten lankona omaa tietyn tavaramerkin leiman ja hänen on varmasti helppo saavuttaa kansansuosio Kennedyn nimeen nojaten. Tosin Shriver ei aina ole ollut Kennedyn klaanin suosiossa . . . Kennedyn klaaniin kuulumana Shriver on tietyn asteen liberaali ja jonkinmainen Vietnamin sodan vastustaja . . . Ammattiliittoihin Shriverilla ei ole minkäänlaista otetta . . . Joka tapauksessa Shriver on katolinen, mikä on välttämätöntä, koska George McGovern on protestantti vieläpä protestanttipapin poika . . . — Uutistieto.

PÄIVÄN PAKINA

TERVEISIÄ "UKKOSLAHDELTA"

Niin, hyvin se meni kaikin puolin, kiitos vain kysymästä.

Nimittäin matka Thunder Bayn yhteisille suurjuhlille ja sieltä takaisin.

Ja näiden matkojen väliin mahtui paljon ja hyvää mitä saatiin kuulla, nähdä ja nauttia vielä "paikan päällä".

Thunderbayläiset yleensä ja erikoisesti sikäläiset maanmiehemme tunnetaan, ei vain työtelijäinä ja toimeksi saavina, vaan myös ystävällisinä, auttavaisina ja vieraanvaraisina ihmisinä. He ovat hyvien canadalaisten etujoukkoa. Kiitos vain vieläkin kaikista mukavuuksista ja huomaavaisuuksista.

Erikoisesti pitää Thunder Bayn ystäviämme kiittää siitä suuresta työstä minkä he olivat tehneet juhlapaikkojen kunnostamiseksi, juhlaohjelmiston vaimistamiseksi, ohjelman esittäjien ja juhlaväen majoittamiseksi sekä nelipäiväisen juhlinnan aikana juhlavieraitten palvelemiseksi.

Heitä ei ole suuren suuri joukko, mutta Thunder Bayn suomalaiset selvisivät liehuvin lipuin lukuisten tanssien, urheilukilpailujen sekä ulkoilma- ja muiden juhlien järjestämisestä. He olivat pääsylippujen myyjinä, ovimiehinä, urheilu- ja muina toimitsijoina, kokkeina, tarjoilijoina, tiskareina, perunain kuorijina ja kymmenissä muissa tehtävissä puhumattakaan nyt osallistumisesta urheiluun ja voimisteluun sekä soitto- ja laulunumeroitten esittämiseen.

Hieman Churchillin kuuluisaa lausetta muuntaen voidaan täydellä syyllä sanoa, että harvoin voi niin suuri ihmisjoukko olla niin kiitollinen pienelle toimitsijaryhmälle, mitä me suurjuhlaan osallistujat olemme "Ukkoslahden" kelpo isännille ja herttaisille emännille.

Ja kuten verraton isoisämme, joka oli myös kalastus- ja metsästyskärpäsen pureman antaja, tapasi aikoinaan selittää: "Sitä, joka itsekin yrittää, auttaa myös Jumala"

Niinpä saivat Thunder Bayn suomalaiset nähdä että monet suurjuhlaan tulleet miehet ja naiset, varsinkin juuri naiset, olivat valmiina antamaan apua ravintolahenkilökunnalle, juhla merkkien myyjille ja monille muille. Se oli kaunis teko näiltä juhlavierailta ja sitä kannattaa kehittää myös muilla paikkakunnilla myöhemmin pidettävissä suurjuhlissa.

Myös sääsuhteiden haltija katsoi loppujen lopuksi suosiollisesti Thunder Bayn suurjuhlan puoleen. Samaan aikaan kun muualla Ontariossa — eikä yksinomaan vain Ontariossa — satoi pitkän viikonlopun aikana miltei kissoja ja koiria, Thunder Bayssa oli miltei jatkuvaa poutaa, vaikka tihrusade vähän aikaa peloittelikin lauantaina. Koleata ja kylmää siellä tosin oli ja se vaikutti epäilemättä haitallisesti urheilijain tuloksiin ja mahdollisesti myös ulkoilmajuhlien yleisömäärään.

Eipä silti, esim. lauantaina oli odotettua suurempi yleisömäärä. Se kuvastui mm. siitä, että varatut juhlamerkit loppuivat kesken jo puolisen aikana ja myös siitä, että emäntien "kuumat ateriat" loppuivat alkuunsa.

Sunnuntaina olisi ehkä ollut enemmän juhlaväkeä, jos sääsuhteet olisivat olleet suotuisammat, mutta hyvä yleisökannatus oli silloinkin. Ja kuten toisesta paikkaa lehdessämme nyt julkaistavasta selostuksesta näkyy, suurjuhlan monissa tansseissa oli aina paikat täynnä iloista ja hilpeätä väkeä.

Mutta ei mitään niin hyvää, ettei siitä ole jotakin opittavaakin.

"Musteentuhrija" kirjoitti viime viikolla mielestämme kirkasta totuutta kertoessaan kuinka eräs vanha järjestöihminen oli ihmetellyt puoleen yöhön venyneestä ja silti kesken jääneestä konsertista tultuaan, että mitä hittoa niitä ohjelmia laaditaan ja järjestetään lainkaan, jos niitä esitysiltana muutetaan miten sattuu ja mistään piittaamatta.

Sellaisesta kurittomuudesta on todella päästävä, sillä kun vastuunalaiset komiteat ja toimikunnat tällaisen arvojuhlan suunnittelevat, siinä huomioidaan eri ohjelmanumeroiden pituus ja se, kuinka kauan kuluu aikaa koko ohjelman esittämiseen.

Mutta lekkeripeliksi menee koko homma jos sitten kaiken tämän jälkeen lisätään ohjelmanumeroita sieltä ja täältä, tai esitetään enemmän ohjelmaa, mistä on alunperin sovittu.

Ilmeistä on myös, ettei mainitussa tilaisuudessa annettu riittävää sivuapua ohjelman esittäjälle, avustajia, jotka olisivat huolehtineet siitä, että seuraavat esiintyjät ovat viivytyksettä aina valmiina.

Asiallista oli myös kajota eräitten "tervehdyspuheitten" pituuteen. Eihän se sovi kirjoihin eikä kansiin, että joku "tervehdyksen" esittäjä haaskaa juhlaväen aikaa enemmän mitä on myönnetty esim. juhlapuheen pitäjälle! Jos on sanokaamme 10 tervehdyksen esittäjää, joita kuullaan kiitollisuudella, niin 3 minuutin esitys vie silloin puoli tuntia juhla-ajasta.

Allekirjoittanut ei halua syyttää ketään yksilöitä eikä ryhmiä. Kysymys ei liioin ole iltakonsertin ohjelmiston laadusta sillä se oli suurin osin "lisänumeroistakin" läpeensä hyvää ja antoisaa. Vika oli vain siinä, että sitä hyvyyttä oli aivan liian paljon ja että ohjelman esitystä olisi ehkä voitu hieman nopeistuttaa, jos olisi varattu riittävästi sivustatukea ohjelman esittäjälle.

Uskomme, ettei tällaista enää koskaan tapahdu. Uskomme myös että ohjelmanesittäjät käyvät "sananvoimalla" kraiveleista kiinni niihin "tervehdysten" esittäjiin, jotka luulevat, että heillä on oikeus väärinkäyttää tilaisuutta ja pitää maratonipuheita paikalla, mihin heitä ei ole puhujiksi pyydetty.

Muuta valittamisen aihetta ei todellakaan suurjuhlasta ollut.

P.S. — Toimitus valittaa sitä kun painovirhepaholaisen tekemän kepposen johdosta jäi suurjuhla-raportista mainitsematta se tosiasia, että Geo. Saivo esitti juhlaväelle Finnish haalin Ikinuorten kerhon tervehdyksen ja onnentoivotuksen.

— Kiinsikoura.

VUOSIEN TAKAA

SOTILAAT VIETY POIS N. SCOTIAN LAKKOALUEELTA

Sydney, N. S. — Viimeiset Cape Bretonin lakkoalueella olleista sotilaista kuljetettiin pois täältä viime keskiviikkona C.N. rautatietä kahdella ylimääräisellä junalla, jotka oli varattu yksinomaan heitä varten. Yli kuusi viikkoa ovat nämä "lain ja järjestyksen" ylläpitäjät olleet lakkoalueella. Nova Scotian maakuntahallituksen ja Canadan liittohallituksen toimesta heidät kuljetettiin lakkoalueelle suojelemaan British Empire Steel Corporationin ja muiden yksityisten kapitalistien omaisuutta lakon alussa, vaikka tilanne lakkoalueella oli hyvin rauhallinen eikä sotilaiden lakkoalueelle tuomiseen annettu työläisten taholta minkäänlaista aihetta.

— Vapaus, uutistieto, elok. 21 pnä 1923.

30 VUOTTA SITTEN:

Ankara taistelu käynnissä Stalingradin suunnalla.
Vihollinen yrittää saartaa Stalingradin kolmelta taholta
Punainen armeija ryhtynyt vastahyökkäykseen ja aloittanut samalla diversiohyökkäykset viidessä kohdassa.

Vapaus, uutisotsikoita, elok. 15 pnä 1942.

KONGRESSI KIEVISSÄ VANHENEMISONGELMISTA

Ukrainan pääkaupungissa, Kievissä, pidettiin tämän vuoden heinäkuussa kansainvälinen kongressi vanhenemisesta. (International Congress of Gerontology). "Gerontologia" on ihmisen vanhenemiseen ja sen ohessa esiintyviin biologisiin muutoksiin ja sairauksiin kohdistuva tutkimus. Yli 3,000 erikoistuntijaa eri maista otti osaa kongressiin. Jo vuonna 1938 pidettiin Kievissä ensimmäinen kansainvälinen tilaisuus vanhenemisesta.

Nykyisen 9:nnen kongressin osanottajista oli kolme tältä mantereelta: Willian Oriol, USA:n senaatin erikoiskomitean johtaja joka tutkii vanhenemiseen liittyviä ongelmia; Robert Binstock, yhdysvaltalainen poliittisen tieteen professori, ja T. A. MacDonnell, lääketieteen professori Manitoban yliopistosta, Canadasta. Tässä seuraa otteita heidän antamistaan lausunnoista.

Oriol: Noin 30 osanottajaa monesta eri maasta keskusteli siitä mitä ongelmia liittyy vanhuuteen ja kuinka niistä parhaiten päästäisiin selvyyteen.

Binstock: Haluaisimme tutustua Kongressin aikana NL:n tieteellisiin tutkimuksiin ja niiden käytäntöön soveltuttamiseen vanhojen auttamiseksi kautta maailman.

Oriol: Meitä kiinnosti erikoisesti se miten tutkimustyö ja toimintaohjelmat on keskitetty keskukseen, mikä on Kievin Gerontologinen instituutti, ja ne tiedot, mitä sinne keskitetään. Olin erittäin kiinnostunut työstä vanhempien työläisten hyväksi ja keinoista miten löydetään uudenlainen työ vanhentuneelle henkilölle. Meille selitettiin, ettei työn tarvitse olla paljoakaan erilaista siitä mitä henkilö on koko ikänsä tehnyt, mutta se voi vähentyä entisestä, tai se voi olla jotakin muuta samaan alaan kuuluvaa työtä.

Ja erikoisesti minuun vaikutti se, että vanhoja työläisiä suositeltiin antamaan nuorille tietoja kuinka töitä tehdään ja kuinka asioita voitaisiin saada paremmiksi. Olemme juuri havainneet, että näin tehdään. Meillä USA:ssa on laajalti työttömyyttä ja se koskee eniten vanhempiin työntekijöihin. On noin miljoona henkilöä (USA:ssa) yli 45-vuoden ikäistä jotka ovat olleet työttömiä, monet pitkäaikaisesti, joten nämä menetelmät kiinnostavat minua erikoisesti.

Binstock: Minun huomioni myös tiinyt niihin tärkeisiin ohjelmiin joilla autetaan vanhempaa henkilöä soveltumaan työhönsä, että se olisi tuottavaa ja yhteiskunnallisesti rakentavaa.

Sen lisäksi minuun vaikutti Cheboataryevin alainen erinomainen hyvä tieteellinen ja hallinnollinen järjestö. Erikoisesti vaikutti minuun vanhempien ihmisten ravitsemisohjelma alan tutkimustyö ja minkälainen ravinto auttaa vanhempien ihmisten terveyden ylläpitämistä ja parantamista ja sitten se, miten näitä ehdotuksia toteutetaan instituutiossa kautta Ukrainan,

Oriol: Tri. Binstock on aikaisemmin maininnut keskusteluaiheitten yleispätevyydestä ja terveys- ja muista tutkinnoista jotka koskevat meitä kaikkia. Sopimus maittemme välillä on varmaan suuresta merkityksestä vanhojen auttamiseksi.

Binstock: Kyllä varmasti, yhteistyö kaikkien maitten kesken on tärkeätä, ettei haaskattaisi varoja kun on niin paljon tehtävää kehitettäessä ihmisten hyvinvointia kaikkien maiden kansoille. Minun vaikutelmani kongressista ja yksityiskeskusteluista neuvostoliiton tiedemiesten kanssa viittaavat moneen yhteiseen mielenkiinnon alueeseen ja moneen lupaavaan yhteistyösuuntaan missä resursseja voitaisiin yhteistoiminnallisesti yhdistää edistämään nykyistä paljon nopeammin.

Congressi Kievissä. . .

MacDonnell: Olen mielenkiinnolla odottanut tätä vierailua Kieviin erikoisesti saadakseni nähdä tämän maailman kuuluisan gerontologian säätiön. Meillä on ollut tilaisuus vierailla ja puhua säätiön huomattavien tiedemiesten kanssa ja kuulla heidän luennoitaan, joka on ollut opettavaa ja piristävää. Toivon saavani tilaisuuden uuteen vierailuun tutustuakseni paremmin yksityiskohtiin.

Oriol: Ottaen huomioon molempien maittemme johtajien väliset vierailut luulen, että on alkamassa uusi aikakausi yhteistoiminnassa maittemme välillä, niin kuin olette huomioineet, ei ainoastaan tieteellisissä asioissa, vaan myös taiteessa, kirjallisuudessa ja muilla aloilla.

ÄLÄ VÄLITÄ — anna Heynon välittää!
Soita 481-0001
ROLF HEYNO
REALTOR
890 Mt. Pleasant Rd., Apt. 1404
Toronto 12, Ont.
Täysivaltainen suomalainen kiinteistövälittäjä
Toronto Real Estate Boardin jäsen

S.C.A. Urheiluliitto virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Ake Hunnakko
90 Neville Park Blvd.,
Puh. 691-6195
Toronto 260 — Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 255 Ont.
Puhelin 466-8815

Rahastonhoitaja: Lauri Penttinen
226 McKee Ave., Willowdale, Ont.
Puhelin 221-8076

CSJ:n OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Toronton Osaston kokoukset pidetään johtokunnan kutsusta Don haalilla, 957 Broadview Ave.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään kerran kuukaudessa johtokunnan kutsusta. Johtokunta kokoontuu useammin asiain vaatiessa puheenjohtajan kutsusta. Kirjeenvaihto: Box 354, Sudbury, Ont.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: N. Piispanen, R. R. 1, Worthington, Ont.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pidetään Ukrainalaisten haalilla 805 E. Pender St., jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina kello 12 päivällä. Kirjeenvaihto osoitteella: 805 East Pender St., Vancouver, B.C.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston sääntömääräinen kokous pidetään joka kuukauden ensimmäisenä tiistaina kello 8 illalla omalla talolla, 321 John Street.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona, alkaen klo 7.30 ill. Kirjeenvaihto osoitteella: 316 Bay St., Thunder Bay, Ont.

Kartanon herra ja Pasasen Tauno

Helsinki. — (KU) — Tänä vuonna on suomalaisia havahduttanut jo kaksi surmatyötä. Ensiksi pääsiäisen aikaan televisiossa esitetty "Kahdeksan surmanluotia" palautti mieliin kolmen vuoden takaisen poliisien ampumisen Pihtiputaalla.

Kesällä ovat sitten aikakauslehdet herkutelleet Kytäjärven kolmoissurmalla. Ne ovat kertoneet kaiken mahdollisen Kytäjän kartanosta, sen maineikkaasta menneisyydestä ja omistajansa huolien täyttämästä elämästä.

Nämä ovat molemmat kertomuksia miehistä, maanomistajista, jotka päätyivät toisten ihmisten surmaamiseen.

Tauno Pasanen ja Kai Vähäkallio ovat kumpikin tilanomistajia, tai oikeastaan Pasanen oli. Vielä neljä vuotta sitten hän omisti isältä ostamansa pientilan, jonka velkoja hän ei koskaan ennättänyt maksaa loppuun. Kokoa tilassa oli kaksi ja puoli hehtaaria, navetassa pari lehmää, yksi hevonen ja pihalla talikko.

Pasanen oli ollut Kemi-yhtiön vakituisena metsätyömiehenä, mutta kun työt vähenivät, joutui hänkin muiden mukana pois. Sen jälkeen Pasanen teki tilapäistöitä, milloin sattui järjestymään.

Kai Vähäkallio omistaa vähän suuremman tilan. Tultuaan täysi-ikäiseksi hänestä tuli samalla kartanonherra. Kytäjän kartano on ollut aikoinaan Suomen suurin yksityisen omistama tila, mutta sitten tulivat torpparivapautus ja siirtoväen asuttaminen, mitkä lohkaisivat osan Kytäjänkin maista.

Maata Kytäjän kartanossa on nykyään lähes 4,800 hehtaaria, josta metsää on runsas 4,000 hehtaaria. Kartanon päärakennus on valmistunut vuonna 1878 ja korjattu perusteellisesti v. 1932. Puistoa kaunistavat Gunnar Finnen tekemät graniittiveistokset.

PIENVILJELIJÄ

Tauno Pasanen oli kauan tavallinen suomalainen pienviljelijä jonka vaikeuksista puhuminen vain häiritsee paremmin toimeen tulevia. Jokainen päivä on uusi osoitus elämän kovuudesta eikä edes huominen antanut toivoa paremmasta.

Nyt Pasasen tarinan tuntevat monet suomalaiset, sellaisena kuin hän itse sen koki ja Mikko Niskanen välitti katsojille. "Kahdeksan surmanluotia" hiljensi Suomen pääsiäisen aikaan. Televisioesityksen jälkimainingit jäivät mataliksi, kun kellään ei juuri ollut lisättävää.

Mutta kun Pihtiputaan surmatyö tapahtui kolme vuotta sitten, harva tyytyi olemaan hiljaa. Lehdissä kauhisteltiin tavallisten ihmisten turvattomuutta rikollisia vastaan. Poliisien ampuminen katsottiin osoitukseksi esivallan kunnioituksen huolestuttavasta vähenemisestä.

Tavallisen pienviljelijän vaikeuksista ei kukaan muistanut kirjoittaa.

KARTANONHERRA

Tilanomistaja Vähäkallio on tullut tutuksi jokaiselle aikakauslehtien lukijalle. Hänen onneton lapsuutensa ja yksinäinen nuoruus on vatvottu moneen kertaan edes takaisin. Rikkaus on yritetty taas kerran todistaa kansakoulukertomusten tyyliin vain rasitteeksi.

Vähäkalliolla ei ollut huolta jokapäiväisestä leivästä ja niinpä hän saattoikin omistautua harrastuksilleen, joista uusin on lentäminen omalla koneella. Hänet tunnetaan myös innokkaana ralli autoilijana ja ampujana.

Kartanonherra harrastaa kaiken muun ohella aseiden keräilyä. Salaisista kokoelmista löytyi mm. yhdeksän konepistoolia, erilaisia kiväärejä ja pistooleja yhteensä 28 asetta panoksineen, kaikki laittomasti pidettyjä.

AVULIAS LEHDISTÖ

Harvoin on kaupallinen lehdistö niin yksimielisesti ja tarmokkaasti asettunut tukemaan ketään ihmishengen riistämisestä syytettyä kuin Vähäkallion tapauksessa. Viikkokausia lehdet ovat etsineet surmatyön motiivia syytetyn "vaikeista oloista".

"Kai Vähäkallion kauhean teon aiheuttajana on ilmeisesti ollut syynä mielenmasennus, jonka syyt pohjautuvat lapsuusvuosiin. Hänen lapsuudestaan puuttui lämpö, jota hän tunneherkkänä olisi kipeästi kaivannut.

— Tämä on kammottava inhimillinen murhenäytelmä, johon isäntä ei ole ryhtynyt ehdoin tahdoin vaan johon jokin sielullinen patoutuma on hänet johdattanut. (Seura 25—26 1972).

"Jos kartanonherra aikanaan osoittautuu syylliseksi ja jos todetaan, että kolmoismurha on hätistelytapausten jatkoa, niin on muistettava, että asialla on toinenkin puoli." (Ilta-Sanomat 14. 6. 1972).

KAKSI LUONNONYSTÄVÄÄ

Molemmat miehet olivat lähellä luontoa ja saivat siitä elatuksen, toinen niukemman toinen runsaamman. Kartanonherran luonnonsuojeluhuolia selvitti lukijoilleen näin Seura-lehti.

"Hän koetti viljellä harvinaisia puulajeja, kasvattaa kuusipeuroja ja kaikin tavoin säilyttää kartanon omaisuutta, mutta kaikki hänen ponnistelunsa tuntuivat ikään kuin valuvan hukkaan, kun huligaanit tulivat raiskaamaan rannan puita ja polttamaan nuotioitaan.

Hänen hermostuneisuuttaan varmaan lisäsi uusi ulkoilulaki, joka tietyssä mielessä mitätöi yksityisen maanomistuksen ja teki hänet entistäkin huolestuneemmaksi siitä, että hänen työnsä kaiken hänen haltuunsa joutuneen omaisuuden säilyttämiseksi koskemattomana on turhaa."

Tauno Pasanen ei viljellyt harvinaisia puulajeja eikä ollut huolissaan muiden nuotioista. Luonto ei ollut hänelle harrastus, vaan jokapäiväisen toimeentulon lähde. Vakituisen metsätyön loppumisesta alkoivat Pasasen vaikeudet jota vuosien kuluessa kertyi liikaa. Hän ei enää kestänyt.

Tilanomistaja Vähäkalliokaan ei kestänyt. Kahden katkaistun lepän näkeminen sai luonnonrakastajan raivostumaan niin, että hän oli valmis surmaamaan kolme nuorukaista.

NELJÄ MURHAA

Huhtikuun 18 pnä vuonna 1969 oli pienviljelijä Tauno Pasanen oikeuden edessä vastaamassa teostaan. Syyttäjä vaati Pasaselle lain ankarinta tuomiota eli rangaistusta neljästä harkitusta murhasta.

Oikeus ei katsonut tarpeelliseksi saattaa syytettyä mielentilatutkimukseen puolustuksen vaatimuksesta huolimatta, vaikka oikeudelle tehtiin selväksi, että Pasasen suvussa on esiintynyt mielisairautta.

Pihtiputaan kihlakunnanoikeus mietti asiaa kaksi tuntia ja katsoi Pasasen syyllistyneen harkittuun, pikaistuksessa ja alkoholin vaikutuksen alaisena tehtyyn tappoon: nelinkertainen elinkautinen kuritushuonetuomio.

KOLME TAPPOA

Tilanomistaja Kai Vähäkallio on ollut jo kahdesti oikeuden edessä vastaamassa teostaan. Hänelle syyttäjä vaatii rangaistusta kolmesta taposta.

Hyvinkään kihlakunnanoikeudessa on näillä kerroilla käyty läpi lähiseudulla tapahtuneet tihutyöt ikkunan rikkomisista venevarkauksiin. Rikoksen uhrit on itse asiassa haluttu osoittaa syyllisiksi.

Puolustus vetoaa syytetyn luonnonrakkauteen ja tunneherkkyyteen. Oikeus katsoi aiheelliseksi lähettää syytetty mielentilatutkimukseen, jonka jälkeen se vasta on valmis antamaan päätöksensä.

TAPAHTUMAT KUVINA

Pasasen ja Vähäkallion tapauksille on yhteistä vielä sekin, että molemmista on tehty filmi. Kai Vähäkallion kertomuksen mukaan teki poliisi rikostapahtumasta filmin, jossa Vähäkallio esiintyi itse.

Filmin esittäminen oikeudessa oli ainutlaatuista Suomessa, mutta ainutlaatuinen oli sen vaikutuskin. Esityksen päätyttyä vallitsi salissa pitkään syvä hiljaisuus. Kaikki katsoivat säälien onnetonta syytettyä, jolle esitys koitui selvästi voitoksi.

Tauno Pasasen kertomuksen mukaan tehtiin "Kahdeksan surmanluotia", mutta se valmistettiin ja esitettiin vasta, kun Pasanen istui jo kärsimässä tuomiotaan. Olisikohan kaksi tuntia riittänyt miettimisajaksi oikeudelle, jos se olisi nähnyt filmin ennen tuomion päättämistä.

Vähäkallion asian käsittely Hyvinkään kihlakunnanoikeudessa on taas kerran herättänyt keskustelun oikeuslaitoksemme riippumattomuudesta tai sen sidonnaisuudesta.

Tuskin koskaan ennen on niin avoimesti arvosteltu oikeuden puheenjohtajan menettelyä, moitittu syyttäjää välinpitämättömyydestä ja ihmetelty puolustuksen vapaata taktikointia.

Vanha sanonta kuuluu, että lapset ne leikkivät niin kuin heidät puetaan ja laki on niin kuin se luetaan. Hyvinkään kihlakunnanoikeudessa on ainakin näyttänyt vähän siltä, että kartanonherra on isäntä vielä syytetynpenkilläkin. — Hannu Kuparinen.

KAUNEIMMAT KUKAT
edesmenneiden toveriemme
Anna Ilomäki
E. Keto
V. Jaakkola
Lennart Hjorth
MUISTOLLE
Lempi ja A. Salminen
Toronto Ontario

Istumalakko Israelissa

Tel Aviv. — Ranskasta ja Neuvostoliitosta tulleet 56 immigranttia pitivät Lod kansainvälisellä lentokentällä istumalakon torstaina elok. 10 pnä.

He vaativat asuntoja Tel Avivin alueelta. Viranomaiset sanoivat että pääkaupungin alue on varattu virka- ja ammattitaitoisille siirtolaisille. He tarjosivat lakkoilijoille asuntoja Negev-erämaalla sijaitsevassa Idmona-kauppalassa

KUULUMISIA JÄRVIENPÄÄSTÄ

Thunder Bay. — CSJ:n kokouksessa viime keskiviikkona vastattiin kansallisuuksien neuvoston pyyntöön valitsemalla edustaja osallistumaan sen toimintaan.

Järjestön finanssikomitean valmistuttamat arpaliput päätettiin jakaa myytäväksi yhteisessä johtokuntien kokouksessa. Arpominen tapahtuu helmikuussa ja rahaston tarkoituksena on Canadan suomalaisten arkistoainehiston mikrofilmaus.

Työnpäivän juhlallisuuksien järjestämisen suorittaa Finnish haalin Ikinuorten kerho osaston haalille sunnuntaina, syysk. 3 p. Päätettiin avustaa ohjelmallisesti sekä panna tervehdys Vapauden työnpäivän juhlanumeroon.

Lehtiliikkeemme talousaseman kohentamiseksi haasteryntäyksen yhteydessä päätettiin lahjoittaa $500.00 testamenttilahjoituksien rahastosta.

Suurjuhlain lopullista selvittelyä varten sovittiin johtokuntien yhteinen kokous pidettäväksi seuraavan viikon torstaina.

* * *

Thunder Bayn rauhanneuvoston kokouksessa viime perjantaina keskusteltiin Canadan Rauhan kongressin toiminnasta Indokiinassa rauhan saavuttamiseksi. Hetikohtaisesti järjestettiin Canadan pääministerille osoitettujen korttien allekirjoituskampanja, kuten jo alustavasti eräät Toronton vieraat tekivät suurjuhlilla. Ryntäyksen pääkohdat esitteli jo rauhanneuvoston edustaja tervehdyksessään suurjuhlilla. Kortissa esittää allekirjoittaja hallitukselle "Minä pyydän Canadan hallitusta: (a) vaatimaan Yhdysvallat vetämään pois kaikki asevoimat Indokiinasta heti ja neuvottelemaan rauhasta Vietnamin kansan kohtaisen rauhan suunnitelman mukaisesti. (b) lopettamaan heti kaikenlaisten canadalaisten aseiden myynti Indokiinassa käyttämistä varten.

* * *

Luonnorikkauksien huoltoministerin viraston edustajat ovat tulleet Länsi-Ontariossa huomaamaan, että tämän syksyn marjasato tulee olemaan hyvin niukka, koska pitkin kesää oli yöhallaa myöhäiseen ympäristöllä, niin on se aiheuttanut sen ettei mustikoita näy kuin harvoissa paikoissa. Kenoran alueella selittävät tuskin löytyvän ollenkaan.

Tämä mustikkasadon laihuus on johtanut siihen, että mustat karhut kiertelevät kylien ja kaupunkien asuntojen takapihoilla ja kallistelevat roskakannuja, hakien ruokajätteitä elääkseen.

* * *

700 jalan pituinen viljalaiva törmäsi viime lauantaina satamalaiturin nurkkaukseen, aiheuttaen noin $50,000 vahingon.

Satamapoliisi selitti, että Canadian Leader-viljankuljetuslaiva, jonka omistaa Upper Lakes Shipping-yhtiö, saapui Quebecista lauantain vastaisena yönä ja oli 1.30 aamuyöstä menossa Saskatchewan Pool no. 4 elevaattorin luo viljan lastausta varten.

Laiva on nyt viety Kaministiquia Riverin suussa olevaan korjauspajaan no. 6, jossa Northern Engineering-yhtiö suorittaa korjaustyöt.

— ATH.

Välikohtaus Chilessä

Santiago. — Chilen sisäministeriö on ilmoittanut poliisin ja ns. vasemmistolaisten vallankumousliikkeen ääriryhmittymän välisestä aseellisesta yhteenotosta. Siinä sai surmansa yksi ihminen ja haavoittui useita mm. viisi poliisia. Ministeriön mukaan poliisit olivat suorittamassa Santiagon lähellä sijaitsevassa kylässä kotietsintää erään ryhmän jäsenen luona. Hänet oli aiemmin pidätetty ryöstösyytteen nojalla.

Chilen varasisäministeri Daniel Vergara tuomitsee lausunnossaan päättävästi äärivasemmistolaisten provokaatioteot. — Kansanrintamahallitus estää tulevaisuudessakin näiden ainesten rikollisen toiminnan, sanoi ministeri.

Ontario oli Canadan ensimmäinen maakunta joka sääti työväen tapaturmalain — tammikuun 1 päivänä, 1915.

NIXON MENETTI MAHDOLLISUUDEN VIETNAMISSA, SANOI SHRIVER

Entinen oikeusministeri Clark sanoo, että P-Vietnamin pommitusta ei voida mitenkään puolustella

Washington. — Demokraattipuolueen varapresidentin ehdokkaaksi nimitetty Sargent Shriver, joka oli Yhdysvaltain suurlähettiläänä Ranskassa silloin kun Pariisin rauhanneuvottelut aloitettiin, sanoi täällä viikon lopulla, että presidentti Richard Nixon menetti "historiallisen mahdollisuuden Vietnamin sodan lopettamiseksi" v. 1969.

Hän sanoi, että mr Nixonilla oli silloin "historian yksi suuri mahdollisuus, kuten presidentti Eisenhowerilla oli Koreassa".

"Nixonille tarjottiin rauhaa hänen polvilleen asetetussa lautasessa," sanoi mr Shriver. "Mutta hän menetti sen. Minä uskon, että me olisimme silloin saaneet paremmat rauhanehdot mitä Nixon voi saada nyt."

POMMITUKSIA EI VOIDA MITENKÄÄN OIKEUTTAA

Pohjois-Vietnamiin kohdistuvat pommitukset eivät ole, eivätkä ole milloinkaan olleet millään tavalla puolustettavissa, sanoi Yhdysvaltain entinen oikeusministeri Ramsey Clark viikko sitten tiistaina Pohjois-Vietnamin radiolle antamassaan haastattelussa.

Clark antoi haastattelun sen jälkeen kun oli yhdessä muiden Yhdysvaltain Indokiinassa tekemiä sotarikoksia, tutkivan komitean jäsenten kanssa käynyt Haiphongissa tutustumassa amerikkalaisten pommitusten aiheuttamiin tuhoihin.

Radiohaastattelussa Clarkilta kysyttiin, uskooko hän pommituksen olleen tahallista. "Tiedämme vain sen, että oli kysymyksessä sitten erehdys tai aiheellinen teko, kummatkin voidaan lopettaa. Pohjois-Vietnamin pommittaminen ei ole ehdottomasti millään tavalla puolustettavissa eikä ole koskaan ollut. Pommitukset on lopetettava heti. Sellaista ei enää koskaan saa tapahtua", Clark vastasi.

"Meidän täytyy oppia näistä murhenäytelmistä ja meidän täytyy myös tietää, että lisäämme vain kansan päättäväisyyttä ja sisua", hän sanoi.

Esiintyen hallituksen verirusteitten syntien puhtaaksipesijänä, USAn ulkoministeri William Rogers kohdisti viikon vaihteessa arvostelunsa sekä Sargent Shriveriä että entistä USAn oikeusministeriä Ramsey Clarkia vastaan siitä kun ensinmainittu syytti, että Nixon ei osannut käyttää hyväkseen "historiallista tilaisuutta Vietnamin sodan lopettamiseksi v. 1969" ja mr Clarkea siitä kun tämä totesi, että Pohjois-Vietnamin pommitukset "eivät ole eivätkä ole koskaan olleet mitenkään puolustettavissa", ja että tämä hirveä pommitus on lopetettava heti.

HILLPORT TAXI
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. 345-5461
148 S. Algoma St.
Thunder Bay "P" Ont.

Kevyemmältä kannalta

KALLIINLAISTA VILLAA POHJOLASTA

Yellowknife, NWT. — Northwest Territoriesin neuvosto on maksanut $3,900 saadakseen selville, että villaa ei kasva puissa.

Uutta teollisuutta kehittääkseen mainittu neuvosto päätti tänä vuonna kerätä kasmeri-kangasmaista muskihärän villaa ja käyttää sitä villana Etelä-Canadaan lähetettävässä tavarassa.

Paikallinen yhdistyneen kirkon pastori Tom York oli kertonut mainitulle neuvostolle, että hän oli nähnyt suuria määriä tätä villaa Thelon rauhoitusalueen puissa.

Tämä villa jää puihin kun nämä pörröiset eläimet hankaavat itseään niihin.

Paikallishallinto lähetti pastori Yorkin ja neljä muuta henkilöä 3-viikkoiselle villan keräysmatkalle. Takaisin tullessa heillä oli 3 paunaa tätä villaa.

Matkan koko hinnaksi tuli $3,900 eli $1,300 paunalta.

KIITOS

Tahdomme lausua parhaimmat kiitoksemme teille siitä hauskasta yllätyksestä, jonka järjestitte meille yhteiselämämme alkamisen muistoksi elokuun 6 pnä, 1972. Kiitos arvokkaasta rahalahjasta, kauniista kukista, syömisistä, juomisista sekä iloisesta seurasta. Kaunis kiitos emännille kahvitarjoilusta.

Erikoinen kiitos homman alkajille ja myös niille jotka ottivat osaa, eivätkä voineet tulla. Tämä ystävyyden osoitus säilyy kauniina muistona mielissämme.

SALME JA ARNE MYLLYNIEMI

Canoe British Columbia

Urheilukuulumisia

Krumholz kauhoi ME:n USA:ssa

Chicago. — Amerikkalainen Kurt Krumholz saavutti miesten 400 metrin vapaauinnissa uuden ME-ajan 4.00,1 Chicagossa maan olympiakarsinnoissa. Tulos syntyi jo alkuerissä.

Uusi ME-tulos alittaa 1,6 sekunnilla australialaisen Brad Cooperin viime helmikuussa uiman entisen ennätyksen.

Alkukilpailuissa syntyi toinenkin ME-tulos, kun Mark Spitz ui 100 metrin perhosuinnissa ajan 54.68.

LISÄÄ TUKEA VOIMISTELIJOILLE

TUL:n voimistelujaosto on Tampereella pitämässään kokouksessa käsitellyt Suomen olympiakomitean päätöstä miesvoimistelijoiden osallistumisesta Münchenin Olympiakisoihin ja todennut olympiakomitean hätäilleen valinnoissaan.

TUL:n voimistelujaosto yhtyy niihin perusteluihin, joita Suomen Voimisteluliitto on esittänyt koko miesvoimistelujoukkueen lähettämiseksi olympialaisiin.

FAINA HURJANA

Moskova. — Neuvostoliiton Faina Melnik paransi naisten kiekonheiton ME:tä. Hän sai tuloksen 66.76. Se on peräti 1,28 metriä parempi hänen nimissään ollutta aiempaa ME:tä.

HALL PARANSI

Chicago. — Gary Hall paransi nimissään olevaa 400 metrin sekauinnin maailmanennätystä 0,2 sekunnilla voittaessaan USAn uinnin olympiakarsintakilpailun tämän lajin ajalla 4.30,8.

SUOMI MENESTYI NÄKÖVAMMAISTEN PM-KISOISSA

Helsinki. — Suomi oli menestyksekkäin maa elok. 5 pnä Helsingissä päättyneissä näkövammaisten yleisurheilun ja uinnin PM-kilpailuissa.

Suomalaisten tuloksia

Heikkonäköiset miehet: 3,000 metriä 1) Matti Ojanen 9.28,2. Korkeus: 1) Sakari Isoniemi 148. Kuula: 1) Manu Laakso, 13,16. Pituus: Sakari Isoniemi 290. 4-ottelu: 1) Erkki Kalliola.

Sokeat miehet: 3,000 metrin juoksu, korkeushyppy ja pituushyppy menivät Norjalle suomalaisten sijoituttua toiseksi. Kuula: 1) Pekka Kujala 12,52. 4-ottelu: 1) Karl Lind.

Heikkonäköiset naiset: Pituushypyn voitti Norja 218. Suomen Ulla Kuusela oli 6. 197 tuloksellaan. Kuula: 1) Aili Lähteenmäki 7,65.

Sokeat naiset: Kuula 1) Riitta Hietaniemi 6,65.

Loppupisteet olivat yhteensä: Suomi 109,5; Norja 105; Ruotsi 99; Tanska 35,5.

Rhodesia marssii Englannin lipun alla

München. — Rhodesia osallistuu Münchenin olympialaisiin samoilla ehdoilla kuin kahdeksan vuotta sitten Tokiossa, tiedoitti järjestelytoimikunnan puheenjohtaja Willi Daume viime viikolla.

Käytännössä se tarkoittaa sitä, että Rhodesiasta käytetään nimitystä Etelä-Rhodesia ja sen edustajat kulkevat Englannin lipun alla.

Afrikan korkeimman urheiluneuvoston puheenjohtaja Jean-Claude Ganga sanoi, ettei hän voi taata, että kakki afrikkalaiset valtiot tulevat hyväksymään tehtyä päätöstä. Jo aiemmin ovat Tansania, Kenia ja Uganda ilmoittaneet jäävänsä pois Münchenistä, jos rotusyrjinnästään tunnettu Rhodesia saa osallistua.

Seipään ME yhä Papanikolaoulla

Ankara. — Euroopan yleisurheluliiton puheenjohtaja Ardian Paulen on sanonut, ettei amerikkalaisen Bob Seagrenin seivästulosta 563 eikä ruotsalaisen Kjell Isakssonin tulosta 560 voida hyväksyä maailmanennätyksiksi, koska seipäät olivat onttoa lasikuitua. Turkkilaislehtien katsantokannan mukaan seipään maailmanennätys on vielä kreikkalaisen Christos Papanikolaoun nimissä.

Montreal kamppailee jo kisahuolissaan

Münchenin olympiakisojen mammuttimaisten järjestelyjen ja kustannusten saavuttaessa lakipisteensä huokaillaan jo seuraavien olympiakisojen, 1976, kaupungissa Montrealissa Canadassa.

Pintapuolisesti katsoen Montrealin olympiavalmistelut edistyvät tyydyttävästi. Arkkitehdit ja suunnittelijat ovat jo työssään Monet olympialaisiin liittyvät kysymykset ovat Montrealin osalta kuitenkin vielä ratkaisematta.

VALTIO EI RAHOITA

Canadan valtio on alusta alkaen ilmoittanut kieltäytyvänsä kisojen rahoittamisesta. Hallituksen mielestä kisat ovat Montrealin, eivätkä Canadan.

Amatööriurheilun suosio on varsin vähäistä Canadassa. Amatööriurheilun hengissäpitäjiä ovat maassa yliopistot. Urheiluharrastus on Canadassa lähinnä penkkiurheilijatasolla.

Ammattiurheilu kerää katsojia niin stadioneille kuin televisioruutujen ääreen. Jääkiekko, baseball ja jalkapallo vetävät canadalaisia.

Montrealin pormestari Jacques Drapeau totesi eräässä haastattelussa, että Canada tarvitsee olympialaiset nimenomaan joukkourheilun suosion lisäämiseksi.

Montrealin kisojen järjestelykomitea käy kovaa kampanjaa olympiatietouden levittämiseksi Canadassa. Hyvälle tarkoitukselle voidaan vain toivottaa menestystä, mutta väkisinkin tulee mieleen ettei Montrealilla ole ehkä riittävästi voimaa tavoitteittensa läpiviemiseksi.

Kun Montrealille myönnettiin vuoden 1976 kisat, pormestari Drapeau totesi, että kisat eivät tulisi kalliiksi, koska kaupungissa vuonna 1967 pidetyn maailman näyttelyn johdosta olympialaisia varten on jo valmiina liikenneverkko ja runsaasti käyttötiloja.

Montreal tarvitsee kuitenkin vielä yleisurheilustadionin, uimalan, velodromin ja olympiakylän. Mainittujen kisapaikkojen rakennuskustannukset olisivat 124 miljoonaa dollaria ja mr Drapeau uskoo televisio- ja pääsylipputulojen ja matkailijoiden peittävän tämän menoerän.

Asiantuntijat väittävät kuitenkin edellisten kisojen esimerkkeihin nojaten, etteivät tulot peitä rakennuskustannuksia. Kun lehtimiehet puhuvat tästä pormestarille, hän vain huitaisee: "Älkäämme puhuko aina rahasta. Eihän se ole olympiahengen mukaista."

Mitä Montrealissa on nyt valmiina? Paljon suunnitelmia, mutta ei mitään näkyvää. Täysin epäselvää on mm. se, minne olympiakylä tullaan sijoittamaan.

Mr. Drapeaun lähitulevaisuuden ohjelmaan kuuluu matka Moskovaan. Hänen tarkoituksenaan on tutustua sikäläisiin urheilutiloihin ja perehtyä Moskovan kokemuksiin suurkilpailujen järjestämisessä.

Canadan uimareita olympialaisiin

Winnipeg. — Viikon lopulla täällä pidetyissä uinnin karsintakilpailuissa tehtiin uusia Britannian kansojenyhteisön ja Canadan ennätyksiä. Bruce Robertson, 19, teki kansojenyhteisön ja Canadan ennätyksen 100 m:n perhostelussa ajalla 56.65. Toiseksi tuli entinen saman lajin ennätysmies, Byron Macdonald 56.80.

Marion Stuart sai toisen kotimaisen ennätyksen haltuunsa voittamalla 200 m:n naisten rintauinnin 2.46.7 ja Bill Mahoney teki Canadan ennätyksen 200 m:n miesten rintauinnissa 2.28.76.

Dolphins-joukkue ui Canadan ennätyksen myös miesten 400 mn sekauintiviestissä 4.01.4.

Leslie Cliff, myös Dolphins-joukkueesta, voitti 100 mn perhostelun ja 800 mn vapaauinnin. Hän alitti karsinta-ajan kahdeksassa eri lajissa ja on yksi canadalaisistajoilla on toiveita päästä kiinni olympialaismitaliin.

Deane Buckboro oli ainoa canadalainen joka alitti olympiakarsinta-ajan 1500 mn vapaauinnissa

Canadasta lähtee 38 edustajaa olympialaisten uintikilpailuihin. Heistä on 16 vancouverilaisia. Joukkueessa on 20 naista ja 18 miestä.

Kulta-alueen kuulumisia

South Porcupine. — Paikallinen Vapaus-lehden kirjeenvaihtaja kun lähti Suomi-reisulle keväällä, niin olin minä yksi, joka lupauduin kirjoittamaan Vapauteen perukan kuulumisia, mitä milloinkin kylässämme tapahtuu hänen ollessa kesälomalla". Nyt minun pitäisi yrittää, mutta mistä sitä aloittaisi, ettei tämä töherrys mehisi pieleen. No, ehkä on parasta aloittaa ilmoista, niin ei ainakaan osu harhaan.

Ilmoista puhuttaessa ne eivät ole olleet kaikkein parhaimpia. Mutta tulihan se kesä keväällä vaikka lumen oli sulattava pelkällä auringon paisteella. On luonnollista, että lumen lähtö pelkällä auringon paisteella myöhästyi pahemman kerran. Mutta tulihan se kesä viimeinkin ja oltiin jo niin pitkällä, että kukat aukoivat jo terälehtiään ja sireenipuut alkoivat kukkia työntäen kukkaterttujaan katselijan nautittavaksi. Mut ta tuota iloa ei piisannut pitkälle kun tuuli vaihtui tuonne kylmään ja kolkkoon pohjoiseen, mistä se alkoi antaa valkoista ainetta kuin konsanaan talvella murskaten nuo kesän ensi kukat ja sireenipensaat maaemon syleiltäväksi. Ja tuota pakkassäätä kesti peräti kolme vuorokautta. Mustikat, jotka samoihin aikoihin kukkivat paleltuivat niin, että mustikoita tänä vuonna ei saada läheskään joka paikasta.

Nyt odotellaan tämän alkaneen elokuun aikana seisovia poutasäitä, että olisi tämä loppukesä poutainen ja lämmin, ennen syyssateiden alkamista.

* * *

Työhommista puheenollen, tämän kesän aikana on täällä pohjoisen perukoilla ollut kova rakennushomma käynnissä näissä naapurikylissä. Potsvillessä ja kultakaupungissa nousee yksityisasuntoja pystyyn kuin sieniä sateen jälkeen. Sama peli on täällä Eteläpäässä, läpi kylän kulkevan "haivein" pohjoispuolen "pellolla", miksi jotkut tuota kylän uutta asustusaluetta nimittävät. En tiedä mistä tämä rakennuskiire perukoilla johtuu? Vaikuttaako siihen kullan hinnan nousu? Näyttää että tuo ennen jumaloidun metallin hinta edelleenkin nousisi, ruvetaanko noita takavuosina hyljättyjä kaivoksia nyt uudestaan käynnistämään? Vai onko tästä läheltä löydetty joku uusi mineraaliesiintymä, mikä vaikuttaa tuon rakennushomman perukoille. Mene ja tiedä mistä tuo rakennuskuume on nyt tämän kesän aikana perukoille tullut. Kun jaksamme varttoa, niin tulemme näkemään mikä tuon kaiken takana on. Herrathan sen tietävät ne jotka kirjoja lukevat, mitä tuleman pitää.

* * *

Sairauksia kylässämme on tämän kesän aikana ollut tavallista runsaammin meidän vanhemman väen keskuudessa. Meitä vanhempia "taimareita" on ollut tämän kesän aikana paljon paikallisessa sairaalassa hoitoa saamassa heidän erinäisiin sairauksiinsa. Ja onpa joitakin jouduttu lähettämään Toronton sairaaloihin saadakseen sieltä apua vaivoihinsa, niinkuin nyt viimeksi Antti Kärkkäinen. Hänet lähetettiin Torontoon kurkussa olleen syövän johdosta. Hänen sairautensa oli jo kehittynyt niin pitkälle, ettei ollut mitään mahdollisuutta hänen pelastamisekseen. Niin hänen elämänlankansa katkesi ja hän kuoli Princess Margaret sairaalassa 2. p. elok. 1972. Hänet haudattiin elok. 5 p. kylämme hautaustoimistosta, mihin tilaisuuteen oli saapunut lehtiliikkeemme Vapauden edustaja Tyyne Hyytiäinen, joka lausui kiitokset lehtiliikkeemme puolesta siitä työstä, mitä Kärkkäinen oli elämänsä aikana lehtiliikkeemme avustamisen hyväksi tehnyt.

Antti Kärkkäinen oli syntynyt syysk. 13 p. 1899 Reisjärven pitäjässä ja tullut Canadaan 1927. Ensin alkuun oli Antin maankieltä taitamattomana turvauduttava perukan metsätöihin, kuten niin moni muukin niihin aikoihin tulleiden kansalaistemme oli tehtävä, jos mieli itse leipänsä hankkia. Jonkun vuoden perästä, kun hän perehtyi maan kieleen, jätti Kärkkäinen tuon raskaan metsämiehen ammatin ja antautui omalle työalalleen kirvesmiehen hommiin. Taitavana ammattimiehenä hän oli ylösotettu rakennusmies perukoilla. Monta taloa on hän eloaikanaan kyläämme rakentanut. Kuinka monelle oman kodin rakentajalle on Antti ollut antamassa neuvoja ja rakennusapua? Tuon pitkäaikaisen rakennustyön aikana hän on opastanut monta työtaveriaan neuvoilla, miten se on tehtävä, että se on oikein ja kunnollisesti tehty.

Kärkkäinen oli yksi jämerämpiä ja edistysmielisimpiä suomalaisia mitä perukoilla on ollut. Niihin aikoihin kun kylässämme oli vielä haalitoimintaa ja sen yhteydessä näytelmätoimintaa oli hän mukana kuiskarin ominaisuudessa. Hän oli vakaumuksellinen "persoona" ja otti osaa kaikkiin edistysmielisiin pyrintöihin, mitä kulloinkin oli itse kullekin järjestetty. Antti oli vakituinen Vapauden ja Liekin lukija ja kannattaja.

Kevyet mullat haudallesi Antti, sitä toivoo sinulle kaikki toverisi.

* * *

Heinäk. 18 p. tapahtui kylän lähistöllä ikävä auto-onnettomuus, jossa menetti henkensä Toivo Tegelberg. Hän oli syntynyt 46 v. sitten Vuolijoella. Tuli Canadaan Suomesta viime sotien jälkeen. Hänet haudattiin kylämme hauhausmaahan heinäk. 21 p. 1972. Vainajaa suremaan jäi vaimo ja kaksi lasta.

Nick.

Maataloustuotteiden viennissä reipas kasvu

Helsinki. — Suomen maataloustuotteiden kokonaisvienti vuodesta 1951 vuoteen 1971 on kohonnut 38 milj. markasta 504 miljoonaan markkaan eli 13-kertaiseksi, ilmenee Tilastotoimiston tekemästä tutkimuksesta. Vastaavana aikana Suomen kokonaisvienti viisinkertaistui. Kun maataloustuotteiden viennin osuus Suomen kokonaisviennistä vuonna 1951 oli vain 2 pros., se oli vuonna 1961 noin 4 pros. ja vuonna 1971 hieman yli 5 pros.

Maataloustuotteiden tuonti oli vuonna 1951 321 milj. markkaa ja vuonna 1971 miltei kolminkertainen eli 944 miljoonaa markkaa. Vastaavana aikana Suomen kokonaistuonti oli 7,5-kertaistunut. Kun maataloustuotteiden osuus Suomen kokonaistuonnista vuonna 1951 oli 21 pros., se aleni vuonna 1961 13 prosenttiin ja edelleen vuonna 1971 8 prosenttiin.

Bonn välttelee vastausta Suomelle

Berliini. — Länsi-Saksan hallitus ei ottanut viikko sitten keskiviikkoisessa istunnossaan Bonnissa kantaa Suomen ehdotukseen neuvottelujen aloittamisesta diplomaattisuhteiden solmimiseksi molempien valtioiden välillä, vaan ilmoitti, että mielipiteiden vaihto Suomen hallituksen kanssa jatkuu tästä kysymyksestä.

Se ei myöskään ottanut kantaa Helsingissä aloitettuihin Suomen ja DDRn välisiin neuvotteluihin, vaan pitää niitä maiden välisenä omana asiana.

Istunnossa päätettiin edelleen, että Länsi-Saksa on valmis aloittamaan viralliset neuvottelut DDR:n hallituksen kanssa perussopimuksesta, jolla molempien Saksojen väliset suhteet normalisoidaan. Hallitus ilmoitti myös olevansa valmis diplomaattisuhteiden solmiamiseen Kiinan kansantasavallan kanssa.

Laivastovieraita NL:sta Helsinkiin

Helsinki. — Yhteensä 70 neuvostoliittolaista upseeria ja noin 570 aliupseeria ja miehistön jäsentä saapui elok. 10 pnä kahdella hävittäjällä laivastovierailulle Helsinkiin. Hävittäjät Nastoitsivyin ja Ognennyin kiinnittyivät Eteläsataman matkustajalaituriin torstaina päivällä.

Viisipäiväisen vierailun ohjelmaan kuuluivat torstaina mm. viralliset käynnit Neuvostoliiton suurlähetystöön, puolustusministerin, puolustusvoimain ja merivoimain komentajien ja Helsingin kaupunginjohtajan luona sekä heidän viralliset vastakäyntinsä aluksilla. Vierailun johtaja kontra-amiraali Vladimir Aiegsejvits Lapenkov kirjoitti nimensä presidentti Urho Kekkosen vieraskirjaan perjantaina.

Kontra-amiraali Lapenkov kertoi hävittäjien kuuluvan Itämeren laivastoon ja käyneen aikaisemmin laivastovierailulla Alexandriassa Egyptissä. Miehistön jäsenet on koottu ympäri Neuvostoliittoa.

Laivojen orkesteri esiintyi Kulttuuritalossa torstaina ja soittaa vielä vierailun aikana Esplanadin ulkoilmanäyttämöllä. Vierailijat tutustuvat myös helsinkiläisiin elintarviketehtaisiin ja Valmetin telakkaan. Neuvostoliittolaiset kiertävät myös Helsinkiä ja käyvät Tampereella.

Neuvostoliittolaiset ovat tehneet laivastovierailuja Helsinkiin mm. vuosina 1967 ja 1969. Alustavasti on keskusteltu suomalaisesta laivastovierailusta Neuvostoliittoon ensi vuonna.

Kymmenen käskyä työläislapselle

1. Rakasta koulutoveriasi, jotka tulevat olemaan elämässä sinun työtovereitasi.
2. Rakasta oppimista, joka on mielen ruokaa; ole yhtä kiitollinen opettajallesi kuin olet vanhemmillesikin.
3. Tee joka päivä pyhäksi hyvillä ja hyödyllisillä teoilla ja ystävällisellä toiminnalla.
4. Kunnioita hyviä ihmisiä, ole kohtelias kaikille ihmisille, mutta älä matele kenellekään.
5. Älä vihaa ketään, äläkä puhu pahaa kenestäkään. Älä ole kostonhaluinen, mutta puolusta oikeuksiasi ja vastusta sortoa.
6. Älä ole pelkuri. Ole heikon ystävä ja rakasta oikeutta.
7. Muista, että kaikki hyödykkeet maan päällä ovat työn tuottamia. Kuka hyvänsä nauttii niistä tekemättä työtä niiden edestä, hän varastaa työmiehen leipää.
8. Tee huomioita ja ajattele löytääksesi totuuden. Äläkä usko sellaista mikä on järkeä vastaan, äläkä milloinkaan petä itseäsi äläkä muita.
9. Älä luule, että niiden jotka rakastavat omaa maataan, täytyy vihata ja halveksia muita kansoja tai haluta sotaa, joka on raakalaisuuden jäännös.
10. Odota sitä aikaa, jolloin kaikki miehet ja naiset tulevat olemaan yhden isänmaan vapaita kansalaisia ja elämään yhdessä veljinä ja sisarina rauhassa ja oikeudenmukaisuudessa.

SKOTLANNISSA

Skotlantilainen kauppias pani näyteikkunaansa olutpullon, ja erehdyksessä sen eteen hintalapun, jossa luki: 1 penny. Välittömästi ryntäsi sisään muuan skotti ja tahtoi ostaa pullon.

— Se maksaa sitten shillingin, sanoi kauppias.

Mutta asiakas väitti vastaan ja sanoi, että kun hintalapussa kerran lukee, että pullo maksaa pennyn, niin se on myös saatava pennyllä. Lopulta haettiin kadulta konstaapeli ratkaisemaan riitaa, ja hän ratkaisi sen asiakkaan hyväksi. Seuraavana päivänä tämä tapasi saman poliisimiehen kadulla, ja konstaapeli sanoi:

— Kylläpä se oli vihainen mies, se kauppias.

— Eihän se ollut vielä mitään, vastasi skotti. — olisittepa nähnyt hänet tänä aamuna kun vein tyhjän pullon pois ja vaadin häneltä siitä kolme pennyä.

HAMPAAT JA HYMY

Koiran ja hevosen iän voi tietää siitä missä kunnossa niiden hampaat ja ikenet ovat. Näiden merkkien mukaan useimmat ihmiset ovat vanhoja jo ennen äänestysikää. Tuhansia 18-vuotiaita asevelvollisia on evätty koska heidän hampaansa eivät ole enää pelastettavissa — edes nykyajan ensiluokkaisella hammashoito korjauksella. Kaksi tai kolme hammasta muuten hampaattomassa suussa kaunistaa vauvan hymyn, mutta ei tee sitä samaa vaikutusta äidin tai isän suussa.

Neljä tekijää vaikuttaa jokaisen ihmisen hampaiden laatuun. Ne ovat perinnöllisyys, ympäristö, ravinto ja hoito. Katsokaamme näitä lyhyesti.

PERINNÖLLISYYS

Lujat, hyvin muodostuneet hampaat kulkevat suvussa.

Kuitenkaan ei ole omassa vallassamme muuttaa perinteitämme. Syntyessämme meillä on geneettinen rakenteemme joka pysyy meillä läpi elämän. Me voimme pitää tämän lahjan, minkä laatuinen se lieneekään, tai voimme sen hävittää. Hampaat ovat selvänä esimerkkinä tästä valinnan varasta.

YMPÄRISTÖ

Liian pieni määrä "fluorinea" vedessä joko luonnollisesti, tai lisättynä siellä missä sitä ei ole luonnollisesti, on kaikkein tärkein ympäristöstä johtuva tila joka vaikuttaa hampaisiin. Fluorine yhdistyy hammas-emaljiin niiden kehittyessä ja estää hammas-mätää. Hammaslääkärit ehdottavat fluorinen lisäystä veteen ja jotkut heistä panevat fluoride-sekoitusta suoraan hampaisiin sen hyvän vaikutuksen vuoksi.

RAVINTO

Ravinnolla on suurempi vaikutus hampaittemme tilaan kuin ihmiset huomaavatkaan. Amerikkalaisilla lapsilla on huonommat hampaat kuin monen muun maan lapsilla ja siihen on pääasiassa syynä popit ja makeiset. Makeisten vaikutus hammasmätään on selvästi ymmärrettävissä. Ihmisen suussa on vaihteleva määrä basilleja, Lactobacillus acidophillus (L.A. lyhennettynä) L.A. vaikuttaa Carbohydrateen ja muodostaa happoa. Se syövyttää itsensä kovan mutta ohuen hammasemaljin läpi, hapon syövyttäessä pehmeämmän materiaalin sen alla. Tämä turmeleva työ on pian silmin nähtävissä kun tavallinen valkoinen hammas-emalji muuttuu tumman harmaaksi.

Tahmeat, venyvät makeiset ovat suurimmat pahantekijät, ma keiden juomien (poppien) seuratessa läheisenä kakkosena.

HOITO

Henkilökohtaisen hoidon on kuljettava käsi kädessä ravinnon kanssa. Vaikka molemmat, perinnölisyys ja ympäristö ovat tärkeässä asemassa, ei ne kumpikaan ole niin tärkeitä kuin ravinto ja hoito . . . ja kaikkein tärkein näistä on hoito. Seuraavassa tärkeimmät hoitotavat: 1) Huuhtele suusi vedellä heti syömisen tai välipalan jälkeen. 2) Harjaa hampaasi säännöllisesti. Kerran päivässä riittää mutta jokaisen aterian jälkeen jos mahdollista. Tavallisen kova, tasainen harja on paras. 3) Käy hammaslääkärin luona ainakin kerran vuodessa, ja kerran kuudessa kuussa on parempi — jos ajattelet tarvitsevasi tai et. 4) Lasten hampaiden hoitoa ei voi alkaa liian aikaisin. Lasten ensimmäiset pysyvät hampaat tulevat 5—6 vuoden iässä.

MUISTA —

Huuhtele usein.
Harjaa säännöllisesti.
Käy hammaslääkärissä ja hymyile.

Suom. R.M.

Kehitysapuluotolla Suomesta kuorma-autoja Peruun

Helsinki. — Suomalainen teollisuus toimittaa valtion 25-vuotisen kehitysapuluoton turvin Peruun koneita ja kuorma-autoja 25 miljoonan markan arvosta. Perun valtion Rauma-Repola Oy:n ja Suomen Autoteollisuus Oy:n kanssa solmimien sopimusten mukaan luotto käytetään tienrakennuskoneisiin, joiden arvo on 13 miljoonaa markkaa ja kuorma-autoihin, joiden arvo on 12 miljoonaa markkaa.

Suomen Autoteollisuus solmi 140 kuorma-auton toimittamista koskevan kauppasopimuksen Perun kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön kanssa elok. 2 pnä.

VERTAILUA

"Viimeisen 10-vuoden ajan liittohallitus on kuluttanut $21,000 joka yhden Viet Congin tai pohjois-Vietnamilaisen sotilaan tappamiseen, mutta ainoastaan $44 vuodessa amerikkalaisen lapsen opetukseen".

— Sen. George McGovern

(Jatkoa siv. 1)

LEO JARVIS, Toronto, Ont. lahjoittaa $10.00 Vapaudelle ja Liekille.

TAIMI TÄTI, Finlandista, Ont. vastaa $2.00 Martin Kivarin, Vapauden painosta, haasteeseen ja haastaa Senja Nurmen, Emo, Ont. ja Arvid Sivosen, Fort Frances, Ont. vastaamaan vointinsa mukaan. KARHUT POIS KINTEREILTÄ!

JOHN ISOKOSKI, Timmins, Ont. vastaa $4.00 Elsa ja Arvo Virkkalan haasteeseen lehtiemme tukemiseksi.

ELMA JA HENRY ANTTILA, Thunder Bay, Ont. vastaavat $10.00 saamiinsa haasteisiin ja haastavat kaikki haastetut vastaamaan haasteensa.

VENLA JA JOHN LEHTO, Kakabeka Falls, Ont. vastaavat $5.00 Elis Kaartisen haasteeseen ja toivovat, että kaikki lehtemme ystävät ajavat "karhuja" pois lehtiliikkeemme kintereiltä.

ELI KORPI, Nolalu, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin säännöllisen ilmestymisen turvaamiseksi ja haastaa Kalervo Peltoa viemään haastetta eteenpäin.

W. H. SUONPÄÄ, Sarniasta (suurjuhlilla vieraileva) lahjoittaa $5.00 lehdillemme ja kehoittaa kaikkia haastettuja kiirehtimään lahjoituksiaan.

KERTTU JA WM. GRONROOS, Thunder Bay, Ont. vastaavat $3.00 saamiinsa haasteisiin ja haastavat kaikki naapurit lahjoittamaan vointinsa mukaan.

VARMA JA MATTI HANNI, Thunder Bay, Ont. lahjoittavat $100.00 totuuden tulkkiemme "Vapauden ja Liekin" hyväksi, kunnioittaen demokratian puolesta Espanjassa kaatunutta Edwin Karikkaa, joka kantoi Canadan Mackenzie-Papineau pataljoonan kunniakasta lippua taistelussa fasismia vastaan.

JOHN LEHIKOINEN, Thunder Bay, Ont. vastaa $5.00 saamiinsa haasteisiin ja haastaa geraldtonilaisia ystäviä, V. Mikkonen, Reino Stein ja Martikaista viemään haastetta eteenpäin.

MARTHA JA ONNI KEKKI, Sudbury, Ont. lahjoittavat $10.00 lehdillemme.

LINDA JA W. JOKELA, Parry Sound, Ont. lahjoittavat $20.00 Vapauden ja Liekin ilmestymisen takeeksi.

LAINA TOLPPANEN, Waters Township, Ont. lahjoittaa $2.00 lehdillemme.

AILI IVONEN, Vancouver, B.C. lahjoittaa $5.00 lehdillemme ja haastaa seuraavat ystävät: Selma Heikkilä, Sylvan Lake, Alta, Siiri Koski, Sault Ste. Marie, Ont. ja Linda Hjelt, Sask.

LYDIA MÄKELÄ, Toronto, Ont. vastaa $5.00 kiittäen Otto ja Lempi Tyyskän haasteeseen ja haastaa Jalmar Hormiston, Beamsville, Ont.

RAUHA JA JOHN LÄHDE, Scarborough, Ont. lahjoittavat $5.00 lehdillemme.

MAIJA JAAKKOLA, Toronto, Ont. lahjoittaa $10.00 tueksi lehdillemme.

VÄINÖ TULONEN, Toronto, Ont. vastaa $5.00 Jussi Mäen haasteeseen.

HELMI PALOMÄKI, Beaver Lake, Ont. vastaa Sofia Rönkän haasteeseen $2.00 ja haastaa seuraavat ystävät: Fanni Seppälä, Rivers Drive Park, Ont., Fanni Leivo, Lockerby, Ont. ja mrs. Salo, Thunder Bay, Ont.

Tässä katsauksessa	$ 243.00
Aikaisemmin Liekissä ja Vapaudessa julkaistu	3,323.66
	$3,546.66

SCAUL:n liittokokouksen asioista

St. Catharines. — Elokuun 7 päivänä Thunder Bayssa pidetyn SCAUL:n liittokokouksen avasi Eric Männistö. Sen jälkeen valittiin kokoukselle kaksi puheenjohtajaa, Eric Männistö, Torontosta ja Alf Widgren Thunder Baysta. Sihteeriksi valittiin L. Penttinen Torontosta ja pöytäkirjan tarkastajaksi U. Harju St. Catharinesista ja E. Männistö. Äänestys- ja päätöslauselmakomiteaan valittiin V. Lehti Wanupista ja P. Voutilainen Thunder Baysta. Pöytäkirja päätettiin monistaa ja lähettää suomenkielisenä liiton seuroille. Lehtikirjeenvaihtajaksi tuli U. Harju.

Kuultiin toimintakertomus sekä tiliraportti ja tilintarkastajain lausunto. Toimintakertomuksesta ilmeni, ettei toiminta ole ollut niin vilkasta kuin olisi pitänyt olla. Tiliraportista ilmeni, että liitolla on jonkin verran varoja. Hyväksyttiin tilintarkastajain lausunnon perusteella.

Seurasi eri seurojen raporttien käsittely. Sudburyn Alertsin G. Kitts selosti seuransa toimintaa mistä ilmeni mm. että seura on ollut yhteistoiminnassa Wanupin Visan kanssa ja järjestänyt myös yhteisiä kilpailuja. Seuran toiminta ei ole kuitenkaan ollut niin vilkasta kuin aikaisempina vuosina.

Wanupin Visan edustaja V. Lehti esitti oikein lupaavan kuvan seurastaan, jossa on mm. runsaasti nuoria urheilijoita ja voimistelijoita. Yrityksen raportin yhteydessä E. Männistö sanoi, että seuran toiminnassa on nykyään toivomisen varaa. Iskun P. Voutilainen selosti että seura on ollut yhteistoiminnassa paikallisen Olympia-klubin kanssa järjestäen mm. yhteisiä kilpailuja. Hän totesi myös, että suurjuhlakilpailuissakin oli useita osanottajia sieltä.

U. Harju selosti, että paikkakunnan seura on olemassa, vaan toimintaa ei ole muuta kuin talousasiain käsittelyä. Tässä vaiheessa kuultiin Jehun kirjeellinen raportti mistä ilmeni, että seuran toiminta on nykyään hyvin heikkoa.

Edustajia oli kokouksessa Iskusta P. Voutilainen, K. Siljander ja Alf Widgren; Visasta V. Lehti ja Maria Kirkwood; Yrityksestä E. Männistö ja L. Penttinen; Alertsista K. Palomäki ja Starista U. Harju.

Veljesedustajana CSJ:n Sudburyn osastosta Jenny Jylhä ja Thunder Bayn osastosta A. T. Hill

Kokouksessa päätettiin, että jatketaan yhteistoimintaa eri järjestöjen kanssa samoin kuin ennenkin. Kehoitettiin seuroja tekemään parhaansa rauhanasian hyväksi, sillä se on elintärkeätä toimintaa meille kaikille.

Kuultiin selostus Sudburyn alueen seurojen, kuorojen ja CS-J:n osastojen yhteisestä kokouksesta, missä oli keskusteltu suurjuhla-asioista.

Ansiomerkit annettiin nyt Eino Välkille, Eino W. Salolle ja Reino Leineelle.

Seuraavat suurjuhlat ovat Sudburyssa ja Wanupissa v. 1973, samaan aikaan.

Liittotoimikunnan kotipaikaksi tuli edelleen Toronto.

Kokoukselle esitetyt päätöslauselmat hyväksyttiin: 1) Tämä liittokokous toivoo, että seurat järjestäisivät Canadan urheiluliiton arpojen myynnin ja tekisivät paikallisten orgaanien kanssa sopimuksen asiasta.

Tähän päättyi kokous toivossa, että ensi kesänä nähdään — Sudburyssa ja Wanupissa. — U. H.

Suurjuhlan ratki-iloisista tansseista

Kaikki kolmet tanssit muodostuivat Thunder Bayssa sanan täydessä merkityksessä Suurjuhla-tanssiaisiksi Väkeä oli salit tupaten täynnä ja lystiä näytti kaikilla olevan.

Perjantai-illan tervetuliaistansseissa soitti Leo Niemi kumppaneineen ja kyllä se soitto näkyi vetävän puoleensa niin nuorta kuin vanhaakin sillä tanssittila lattialla oli koko ajan kuin "pistetty"; ihmisiä oli yläkerta, käytävä ja ravintolakin täynnä, oliko se sitten kumma että nuoremmat näkyivät "tervehtelevän" ulkona. Näillä tanssiaisilla sitten avattiin vuoden 1972 Suurjuhla.

Lauantai-illan kabarettitanssit olivat Lakeheadin Labour Centren upeassa salissa. Siellä soitti rivakasti, ja tunteellisestikin, Rytmi orkesteri ja ihmisiä oli taas kaikki paikat täynnä. Siellä kruunattiin myös tämän Suurjuhlan suosikki-tyttö ja onnelliseksi voittajaksi tuli oikea laululintunen, Gail Hakala, Sudburysta. Näissä tanssiaisissa juhlatunnelma nousi jo huippuunsa.

Sunnuntai-yönä kun Leo Niemi kumppaneineen soitti ensimmäisen kappaleen niin oli aivan kuin olisi "pussin suu aukaistu" ihmisten työntyessä tanssipaikalle sisään. Kaikki tanssihaluiset halusivat vielä kerran pyörähdellä uusien ystäviensä kanssa ja samalla sanoa "näkemiin" ensi vuonna Sudburyssa. Pian kuluessa vedettiin arpalipputkin ja voittajien nimet ovat jossain toisaalla tässä lehdessä. Aamutunneilla sitten loppuivat nämä jäähyväistanssit ja erottiin hiukan haikein mielin kun on koko vuosi odotettava seuraavia Suurjuhlatansseja.

Suurjuhlien tanssiarpojen voittajat

Elokuun seitsemännen päivän aamutunneilla joulupukki saapui Thunder Bayn Finnish-haalille. Orkesteri soitti "Jingle Bells", ja suuri tanssi yleisö kyseli ihmeissään mitä on menossa.

No, selvisihän se sitten, kun "pukki säkkeineen" kiipesi lavalle ja alettiin arpojen nosto. Onnetar suosi tänä vuonna seuraavia:

Arpa No.

8018 Martha Tuovinen, Balsam Lake.
8704 Laila Nupponen, Kirkland Lake
3135 ei nimeä, voiton saa lähettämällä arpalipun ja nimen 957 Broadview Ave. Toronto 355.
7727 Elsa Ojanperä, Porcupine.
2305 E. Jonhson, Thunder Bay
7017 Oiva Santala, Lively.
4632 Hilda Tervo, Scarborough.
187 Hilda Vayrynen, Thunder Bay.
870 Ed Doherty, Thunder Bay.
3308 David Palomäki, Wanup.

Haluamme kiittää kaikkia, jotka arpoja ostamalla avustivat urheilijoiden ja laulajien matkakuluja. — H.T.

VOITTAJILLE SUOMI-MATKA
S.A.S.
CSJ:n Sudburyn osasto järjestää ARPAJAISET joissa palkintoina ovat:
1. Lentolippu S.A.S. koneella Montreal—Helsinki—Montreal
2. Lentolippu S.A.S. koneella Montreal—Helsinki—Montreal
3. Arvokas matkalaukku-yhdistelmä (Miesten tai Naisten)
Lento on 22—45 päivän ja lento-aika kesällä 1973.
Arvan hinta ainoastaan 50¢ kappale. Arpoja saatavana CSJ:n Sudburyn osastolta, Box 354, tai paikallisilta myyjiltä. Arvonta suoritetaan helmikuun 23 päivänä, 1973
Arpajaisista saadut tulot luovutetaan Suomalais-Canadalaisen historia-aineiston Mikrofilmauksen rahoittamiseksi.
CSJ:n Sudburyn osasto No. 16, Box 354, Sudbury, Ont.
Luotettavin lentolinja
Scandinavian Airlines System

KILPAJUOKSU KIIHTYY SIPERIAN ÖLJY- JA MAAKAASUKENTILLE

Siperian valtaville maakaasu- ja öljykentille on alkanut kilpajuoksu sekä lännestä että idästä. Ruotsissa on valmistunut virallinen tutkimus, jonka mukaan maakaasun vuosittainen tarve on 8—18 miljardia kuutiota. Tämä määrä olisi tuotava Neuvostoliitosta Suomen kautta.

Moskovaan saapuu lähipäivinä satapäinen japanilainen teollisuusmiesten, geologien, pankkiirien ja diplomaattien valtuuskunta kiirehtimään sopimusta, jonka mukaan Neuvostoliitosta Japaniin pitäisi viedä 40—50 milj. tonnia öljyä ja useita kymmeniä miljardeja tonneja maakaasua vuosittain.

Amerikkalainen El Paso-yhtiö on tehnyt japanilaisen Sumimoto-yhtiön kanssa alustavan sopimuksen maakaasun ostamisesta Neuvostoliitosta. Amerikkalaiset Gulf Oil, Mobil Oil ja Betchel Corp. sekä italialainen ENI-yhtiö ovat tarjonneet yhteistyötä päästäkseen osallistumaan neuvostoliittolaisiin öljykauppoihin Siperiassa.

Ruotsin hallitus antoi kuluvan vuoden alussa asetetulle komitealle tehtäväksi selvittää Ruotsin maakaasun tarve ja ostomahdollisuudet Neuvostoliitosta. Komitea sai äsken työnsä valmiiksi ja luovutti mietintönsä "Maakaasu Ruotsissa" teollisuusministeri Rune Johanssonille.

Mietinnön mukaan maakaasu muodostaisi uuden ja ihanteellisen energialähteen Ruotsille. Kulutus kasvaisi asteittain 70-luvun loppupuolen 8 miljardista 18 miljardiin kuutiometriin vuodessa. Maakaasuputkiston pituudeksi on arvioitu yhteensä 1,900 kilometriä ja kustannukset nousisivat 1 miljardiin kruunuun. Asiaa hoitamaan olisi muodostettava valtion ja yksityisten sekayhtiö.

Kaasunostot tapahtuisivat Neuvostoliitosta Suomen kautta kulkevan johdon avulla Keski-Ruotsiin. Mistä kohdin johto kulkisi Suomen kautta ja ylittäisi meren, mietinnössä ei ole valmista ehdotusta. Neuvostoliiton kanssa on käyty alustavia keskusteluja ja varsinaiset neuvottelut ovat edessä lisäselvitysten jälkeen. Mitä tulee mahdolliseen Pohjanmeren maakaasuesiintymän hyväksikäyttöön, nykynäkymien mukaan tämä kaasu menisi kokonaan Länsi-Saksaan ja Tanska sekä Ruotsi jäisivät siitä vuosikausiksi oheen.

Ruotsi on toimittanut jo yli kymmenen vuotta 40,000 tonnia vuodessa korkeakaliperisia teräsputkia, joten se voisi edelleen lisätä putkitoimituksiaan ja muita kaasujohdon varusteita Neuvostoliittoon.

Neuvostoliiton ja Japanin kesken on ollut jo pitkän aikaa käynnissä neuvottelut Siperian öljy- ja maakaasuesiintymien yhteisestä hyväksikäytöstä. Suunnitelmiin kuuluu noin 40—50 miljoonan öljytonnin vuositoimitukset 20—25 vuotisen sopimuksen pohjalla. Maakaasujohto olisi rakennettava erikseen Jakutian alueelta. Kysymyksessä on kymmenien miljardien kuutiometrien maakaasutoimitukset nesteytetyssä muodossa Nahodakan satamasta Japaniin. Japani toimittaisi noin miljardin dollarin arvosta teräsputkia, johtoihin tarvittavia varusteita sekä nesteyttämislaitoksen koneistoja.

Lähipäivinä Japanista saapuu Moskovaan noin satapäinen pankkiirien, liike- ja teollisuusmiesten, geologien ja diplomaattien valtuuskunta suunnittelemaan öljy- ja maakaasusopimuksia kiinteään muotoon Japanilaiset pitävät sopimuksen aikaansaamista kiireellisenä ja tähdellisenä kahdestakin syystä.Toisaalta Japani haluaa päästä vähemmän riippuvaiseksi lähi- ja keski-idän levottomista markkinaalueista ja toisaalta se pelkää amerikkalaisten ja eräiden Länsi-Euroopan maiden solmivan sopimuksia Neuvostoliiton kanssa yli Japanin pään.

Länsi-Euroopan mantereen eräiden teollisuusmaiden odotetaan lisäävän edelleen maakaasuostojaan Neuvostoliitosta. Tämän ohella Italian valtion ENI-yhtiö, jolla on jo suuri maakaasusopimus Neuvostoliiton kanssa, on ilmoittanut olevansa halukas osallistumaan myös neuvostoliittolaisiin öljytoimituksiin.

Amerikkalaiset maakaasu- ja öljyyhtiöt ovat kiinnittäneet myös suurta huomiota päästä osalliseksi Siperian maakaasu- ja öljyesiintymistä. Amerikkalaiset ovat tietoisia, että koko Siperia itse asiassa hyllyy valtavien maakaasu- ja öljyesiintymien päällä. Varoista ei ole puutetta. Kysymys on kaupallinen ja tekninen. Amerikkalaisyhtiät ovat pyrkineet pääsemään sopimuksiin Neuvostoliiton kanssa kahta linjaa — joko suorilla sopimuksilla tai yhteistyökumppaneina japanilaisten yhtiöiden kanssa.

Japanilainen Sumimoto-yhtiö ja amerikkalainen El Paso Natural Gas Co ovat neuvotelleet yhteisestä suunnitelmasta ostaa Neuvostoliitosta maakaasua nesteytetyssä muodossa 20—25-vuotisen sopimuksen pohjalla. Molemmat yhtiöt toimittaisivat yhdessä Neuvostoliittoon teräsputkia, nesteyttämistehtaan koneistoja ja muita laitteita yhden miljardin dollarin arvosta. USA:n hallituslähteiden mukaan Neuvostoliiton maakaasun hyväksikäyttöä koskevan suunnitelman kustannukset nousevat 7 miljardiin dollariin. Nesteytetyn neuvostoliittolaisen maakaasun toimittamiseksi on suunniteltu USA:ssa rakennettavaksi 100 erikoistankkialuksen laivasto.

Kolme amerikkalaista öljy-yhtiötä Gulf Oil, Mobil Oil ja Becthel Co ovat tarjonneet japanilaisille yhteistyötä päästä osallistumaan neuvostoliittolais—japanilaisiin öljysopimuksiin. Toisaalta tiedetään mainittujen yhtiöiden pyrkineen myös suoriin sopimuksiin Neuvostoliiton kanssa.

Joka tapauksessa jo nyt ollaan varmoja, että lähivuosina Siperian lumen ja jään lakeuksia tulevat halkomaan tuhansien kilometrien pituiset maakaasu- ja öljyjohdot.

Saigonilaisille suuria tappioita heinäkuun aikana

New York. — Amerikkalaisten uutistoimistojen tiedoista ilmenee, että vapautusjoukkojen taistelutoiminta ei ole heikentynyt koko Etelä-Vietnamin alueella. Kiivaita taisteluja käydään Quang Trin, Huen, Pleikun ja An Locin kaupunkien alueilla. Näin oli asianlaita viime viikolla.

FNL tulitti raivokkaasti Saigonin armeijayksiköitä, jotka yrittivät murtautua Quang Trihin koillisesta. Tulituksen jälkeen vapautusjoukot ryhtyivät vastahyökkäyseen ja pakottivat vastustajan perääntymään alkuasemiinsa.

Samanaikaisesti vapautusjoukot tulittivat Saigonin joukkojen asemia Huen keskustassa ja tekivät hyökkäyksen vihollisen linnoitettuun kohteeseen Danangin eteläpuolella. Vastustaja menetti yli 50 miestä kaatuneina ja haavoittuneina.

FNL:n joukot tekivät keskiviikkona hyökkäyksen vihollisen asemiin Pleikun alueella ja saartoivat vastustajan Thanh Anin piirikuntakeskukseen.

Toista päivää jatkuvat FNL:n ja Saigonin joukkojen yhteenotot tiellä no. 15 Saigonin itäpuolella.

Hanoi. — Etelä-Vietnamin vapautusjoukot aiheuttivat heinäkuun taisteluissa Keski-Nam Bon alueella Saigonille tuntuvaa miehistö- ja kalustetappioita.

Kieng Phongin, Kien Tuongin, Ben Tren, Mi Thon ja Go Kongin maakunnissa FNL saattoi tänä aikana toimintakyvyttömiksi noin 11,000 miestä, pudotti 30 helikopteria, upotti ja poltti 20 sota-alusta, tuhosi 87 sotilasautoa, mm 35 panssarivaunua, ja valtasi 1,100 erilaista asetta, ilmoittaa uutistoimisto Vapautus.

TU-144 koelennolla

Moskova. — Ensimmäinen sarjavalmisteinen matkustajalentokone TU-144 on tehnyt koelentonsa, jonka aikana se saavutti nopeuden lähes 2,500 km.tunnissa. Matkustajaosastossa oli kaikkien neljän moottorin käydessäkin epätavallisen hiljaista eikä paineen vaihtelua tuntunut ilmakehän kymmenesosaakaan, kertoo lennolla mukana ollut Pravdan kirjeenvaihtaja Pavel Brashev. TU-144 kuljettaa 140 matkustajaa. Sen laitteisto mahdollistaa automaattisen lennon lähdön, nousun ja laskeutumisen ja löytää automaattisesti parhaimman varalentokentän ja sille laskeutumisen. Kaikkien laitteiden varmuus on kaksinkertainen.

Omena-luettelossa 6,000 eri lajia

Lontoo. — Nainen joka pitää kasvitieteestä ja jolla on hyvä taipumus kieliin on työskennellyt 18 vuotta laatiessaan ainutlaatuisen kirjan missä luetellaan Britannian eri omenalajit. Kirjan, nimeltään The National Apple Register of the United Kingdom on laatinut Muriel Smith. Kirjassa luetellaan omenien eri nimet, synonyymit, tuntomerkit ja ominaisuudet.

On tärkeää tietää niiden hyvyys kauppatavarana mutta myös niiden huonot puolet ja poikkeavaisuudet, koko, ulkonäkö, laatu. jne., mutta myös niiden alttius rutolle ja hyönteisille sekä niiden kestävyys kuljetuksessa.

Tämän laatuista kirjaa ei ole olemassa missään muualla ja sitä tullaan käyttämään mallina muissa maissa samantapaisia kirjoja laadittaessa.

Historiallisissa asiakirjoissa mainitaan, että v. 1533 Henry VIII:n puutarhuri, Richard Harris istutti 140-eekkerinalan suuruisen puutarhan kuninkaan maalle Teynhamissa käyttäen ulkomaalaisia jaloversoja.

"Minä pidän omenista", sanoi neiti Smith. "Onneksi, sillä työni vaatii, että maistelen niitä."

Eläkerahat suuryhtiöiltä

Helsinki. — Mitään ylipääsemättömiä vaikeuksia ei ole eläkepaketin rahoittamisessa, sanoi kansanedustaja Mirjam Tuominen puhuessaan lauantaina elok. 5 pnä Harjavallassa Työnjuhlassa. Viime vuosina on suurpääomalle myönnetty jatkuvia verohelpotuksia. Jos esimerkiksi sosiaaliturvamaksut ulotettaisiin suurpääomalle myönnettyihin verojen poistoihin, toisi se valtiolle noin 300 miljoonaa markkaa eläkepakettiin. Valtio saisi myös varoja, omaisuusvero palautettaisiin ja yhtiövero nostettaisiin 49%:iin, missä se oli muutama vuosi sitten.

Vastustaa jyrkästi Suomen EEC-sopimusta

Helsinki. — EEC-sopimuksen hyväksymiseen suuntautuva hallitus ei SKP:n poliittisen toimikunnan mielestä voi muodostua pitkäikäiseksi. Sen avulla ei myöskään ratkaista jo kauan vallinnutta sisäpoliittista kriisiä, poliittinen toimikunta sanoo.

Vapaakauppasopimuksen solmiminen EEC:n kanssa päinvastoin jyrkästi lisäisi ja syventäisi vallitsevia vaikeuksia. Siksi EEC-hanke on syytä päättävästi torjua, totesi SKP:n poliittinen toimikunta sen

Pornoa Aatulle

Berkeley, Kalifornia. — Yhdysvaltain nykyisen tiedustelupalvelun CIA:n edeltäjä OSS suunnitteli toisen maailmansodan aikana pornografisten kuvien ja kirjoitusten pudottamista Hitlerin päämajaan, mutta amerikkalaiset lentäjät kieltäytyivät vaarantamasta henkeään moisen tehtävän vuoksi. Porno-operaation suunnittelijat kaavailivat, että Hitler menettäisi henkisen tasapainonsa, kun päämajaan putoaisi tonneittain pornoa.

Suunnitelma tuli päivänvaloon tiistaina, jolloin julkaistiin Yhdysvaltain ensimmäisen tiedustelupalvelun historia. Kirjan tekijät mainitsevat, että OSS:n tarkoituksena oli pudottaa lentokoneista pornoa Hitlerin päämajan läheisyyteen. jotta Führer olisi sitten löytänyt tuhmia kuvia päiväkävelyllään.

Ontarion työväen tapaturmalautakunta on maksanut työläisille $1,737,000,000 työmailla tapahtuneista loukkaantumisista sen jälkeen kun laki astui voimaan.

Chretienin asemaa olisi intiaanien mielestä alennettava

Edmonton. — Intiaaniasiain ministeri Jean Chretienin asema pitäisi alentaa "tarkkailijan" asemaan intiaaniryhmien ja liittohallituksen joissakin välisissä kokouksissa, sanoi B. C. heimopäälliköiden yhdistyksen johtomies Philip Paul tiistaina elok. 9 pnä mainitun yhdistyksen yleiskokouksessa.

"Intiaanien ongelmat ovat niin monenkaltaisia, että ei ole enää asianmukaista keskustella niistä vain ko. ministerin kanssa", hän sanoi. "On tarpeellista laatia menetelmä säännöllisten kokouksien pitämiseksi eri ministerien kanssa. Jos asia koskee muita ministerejä voisi intiaaniasiain ministeri olla kokouksessa vain tarkkailijana. Me voimme tavata hänet milloin hyvänsä."

Toimintatavasta säännöllisten kokouksien pitämiseksi hallituksen kanssa keskusteltiin viime vuonna Windsorissa, mutta edustajat valittivat tiistaina, että hallituksen taholta oli vain asetettu Chretien ainoaksi hallituksen edustajaksi.

Ceausescu ja Aalto tapasivat

Wien. — Romanian presidentti Nicolae Ceausescu tapasi elok. 5 pnä Suomen kommunistipuolueen pääsihteerin Arvo Aallon Mustanmeren rannalla olevassa huvilassaan keskustellakseen puolueiden yhteistyöstä ja Euroopan poliittisesta tilanteesta.

Bukarestin uutistoimisto Agepress ei antanut lähempiä tietoja tapaamisesta.

ELOKUVIA VOIDAAN TEHDÄ CANADASSA

Toronto. — Englantilainen näyttelijä, Donald Pleasence luulee että canadalaisella elokuvateollisuudella on mahdollisuuksia jos canadalaiset filmin tekijät ensin alussa käyttävät aiheita joilla on kansainvälistä merkitystä.

Mr. Pleasence, joka on täällä näyttelijänä filmauksen alaisessa "Häät Valkoisessa" elokuvassa sanoi, että sillä aikaa kun tehdään filmejä laajempaa yleisöä silmällä pitäen, voidaan silmäillä mielenkiintoisia canadalaisia aiheita joita voitaisiin käyttää.

Filmi jonka teossa hän nykyään työskentelee, tulee olemaan hänen mielestään hyvä. Käsikirjoitus on canadalaisen, Bill Fruetin tekemä.

Viehätyspaikkoja turisteille Pohjois-Ontarioon

Toronto — Maakuntahallitus tutkii uutta 3- tai 5-vuotissuunnitelmaa turistien viehätykseksi ja vetämiseksi Pohjois-Ontarioon. Tiedon vahvisti teollisuus- ja turistiministeri John White, joka sanoi, että tutkitaan mahdollisuuksia "turistiväylien" kehittämiseksi valtion apurahoilla. Erikoisesti halutaan saada selvää voidaanko vetää turisteja pohjoiseen ympäri vuotta.

Kysymys on turistinähtävyyksien perustamisesta ja majoituspaikoista kautta Pohjois-Ontarion. Pyrittäisiin siihen, että turistit USA:sta, Etelä-Ontariosta ja Länsi Canadasta vierailisivat Pohjois-Ontarion jollakin paikkakunnalla ja sitten jatkaisivat matkaansa muihin täällä oleviin keskuksiin.

Esimerkiksi, vierailu voisi alkaa Thunder Baystä ja sieltä länteen läpi Atikokanin, Fort Francesin ja Kenoran; tai läpi Nipigonin, Geraldtonin, Hearstin, Cochranen; tai Terrace Bayn, Wawan ja Sault Ste. Marien ja sitten itään. Keski-Ontariossa he voisivat käydä ensin Sudburyssa tai North Bayssä ja jatkaa Kirkland Lakelle, Timminsiin, Cochraneen, ja sitten joko Moosoneehen, tai Thunder Bayhin. Turistinähtävyydet voisivat olla sentapaisia kuin esim. Fort Williamin vanha linnake, jota nyt entisöidään. Yksi niistä voisi olla pieni teatteri itäpuolella Timiskamingissa tai länsipuolella Atikokanissa. Siinä voitaisiin näyttää filmejä paikkakunnan historiasta ja kehityksestä ja sen yhteydessä voisi olla pysyvä näyttely seudun nähtävyyksistä sekä majoituspaikoista.

Näitä paikkoja käytettäisiin eniten kesällä, mutta White olettaa, että niillä on hyvät mahdollisuudet myös talvilomapaikkoina.

USA tukee Haitin diktatuuria

Washington. — Yhdysvallat lisää tukeaan Haitin kansanvaltaiselle järjestelmälle. Haitilla kävi äskettäin amerikkalainen sotilasvaltuuskunta. Vierailun tarkoituksena oli käsitellä diktatuurihallituksen anomusta amerikkalaisen sotilasavun myöntämisestä. Valtuuskunta tutustui Haitin sotilaskohteisiin. Haitin ulkoministeriön edustaja ei ole ilmoittanut avustuksen määrää, mutta lehdistö arvelee sen nousevan 10 miljoonaan dollariin.

"JOULUN" AVUSTAJILLE

Perinteiden mukaan julkaistaan tänäkin vuonna Yhdysvaltain ja Canadan suomalaisten yhteinen "Joulu"-julkaisu. Kuten ennenkin, julkaisu ilmestyy siksi hyvissä ajoin, että se ehtii etäisemmillekin lukijoilleen ennen joulua.

Julkaisuun otetaan kiitollisuudella vastaan avustajien kirjoituksia, ajankohtaisia muistelmia, novelleja, runoja ja muita, sekä kirjoitusten yhteyteen sopivia tai muuten ajankohtaisia ja julkaisun asua rikastuttavia kuvia. Kuvat tulee olla selvät musta ja valkoiset. Kuvat palautetaan pyydettäessä takaisin huolimatta siitä tulevatko ne kaikki käytetyksi tai ei.

Teknillisten vaikeuksien voittamiseksi pyydetään, että kaikki kirjoitukset ja kuvat olisi lähetettävä julkaisun toimitukselle viimeistään lokakuun 1 päivään mennessä 1972, osoitteella:

JOULUN toimitus
TYÖMIES SOCIETY
Box 553
Superior, Wis. 54880 U.S.A.

Avokätisestä avustuksesta etukäteen kiittäen,

TOIMITUS.

SUURI ÄÄNILEVY ALENNUS
Suomalaisia 78 kier. äänilevyjä
Ei-valintainen 5 levyn pakkaus AINOASTAAN $1.00, vero 5¢ ynnä postituskulut $1.00
SUOMALAISTA TANSSIMUSIIKKIA HALVALLA
(Ei Rock n' Roll)
KIRJA-ALENNUS
Curwoodin — Agatha Christien — Zane Greyn, y.m. kirjoja. Hinta 25¢ kpl. (Ei 1. luokkaisia)
(Ei postitusta.)
ENNEN JA JÄLKEEN 1918
KIRJA-UUTUUS.
Hinta sidottuna, postimaksuineen $5.50
TODELLA ARVOKAS, HISTORIALLINEN TEOS.
Vapaus Publishing Company Ltd.
Box 69 Sudbury, Ontario

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

SUDBURY FOOTWEAR & MAKI CO-OP SHOE REPAIR
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
NOPEA PALVELU
BILL GRODECK, omist.
119 Cedar Street Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

GUY'S PLACE
Supertest gasoliinia ja öljyä
Ruokatarpeita
Leinalan leipomotuotteita
Copper Cliff Meijerin tuotteita
Maitoa jukittain (Jug) 3 kv. 99c
Cecuttin leipää 4 — 99c
Auki 8 ap. — 10 ill.
Long Lake Rd. Ester Rd. kulmassa

Frank R. Block, R.O. ja Roger Young
OPTOMETRISTIT
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
CITY CENTRE, HUONE 216
Toisessa kerroksessa
SUDBURY, ONTARIO
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. klo 11 ap. — 9 ip.
Puh. 869-2920

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA — MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

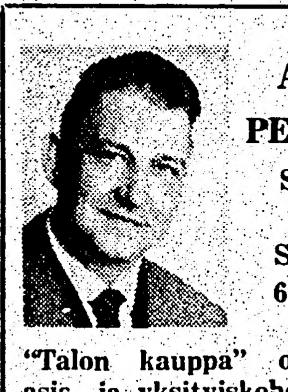
AUVO PELTOLA
Site 18,
S.S. 1,
Sudbury
674-6127
"Talon kauppa" on tärkeä asia, ja yksityiskohdat selviävät parhaiten suomenkielellä. Aikoessanne myydä tai ostaa kiinteimistöä saatte henkilökohtaisen palvelun soittamalla kotiini tai
WILLIAM R. GRAY
REAL ESTATE BROKER
10 Elm St. East
Puh. 675-7511

Sairashuoltokomitea kiittää lahjoituksesta

Täkäläisten kansalaistemme sairashuoltotyön hyväksi on Oskari Männistö, Sudburysta lahjoittanut $3.00.

CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea esittää parhaat kiitoksensa lahjoituksesta.

Sudburyn lentoasema

Uuden lentoaseman rakennustyöt täkäläisellä lentokentällä piäisi alkaa marraskuun 3 pnä ilmoitettiin viranomaisten taholta elok. 10 pnä. Työt muodostavat osan 6-vuotisesta kehitys-suunnitelmasta.

Karhuja liikkunut Sudburyn liepeillä

Useita karhuja on nähty Sudburyn liepeillä viime päivinä. Karhuja ja karhun pentuja on otettu kiinni ja kuljetettu pois vähemmän asutuille alueille pohjoiseen. Neelon ja Garson townshipissä, Valley East seudulla ja Falconbridgessä on ollut karhuja asuntojen lähellä ja ne on kuljetettu pois maakunnan riistanhoitajain toimesta.

Karhut ovat alkaneet tulla ihmisten ilmoille ruokaa etsimään kun on huono mustikkavuosi hallojen takia.

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston kokous on Finnish-haalilla torstaina, elokuun 17 pnä kello 7 illalla.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

JÄRVENRANTA PAIKKA myytävänä (Little Penage). Maata 2 eekkeriä. Talo läpi vuoden asuttavassa kunnossa. Öljy lämmitys Puh. 866-2701. (16-23)

Myydään tai vuokrataan

MELKEIN UUSI 4 HUONEEN TALO, sähkölämmitys. Lähemmin puh. 694-4875 iltaisin, mieluummin kello 5 jälkeen.

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
PUHELIN 673-9595
252 Regent St. S.
Hazel kadun kulm.
SUDBURY

Seurakerholla virkistävä retkeilypäivä; uusia suunnitelmia on kehitysvaiheessa

Sudburyn Seurakerholaiset viettivät tiistaina virkistävän retkeilypäivän Windy Laken rannalla olevassa Ontarion maakunnan puistossa. Siellä on mainio uimaranta, jota voi hyväkseen käyttää heikommankin uimataidon omaavat henkilöt. Hienoa ja matalaa santa rannikkoa on pitkästi.

Nopeasti ja hauskasti siellä kului iltapäivä rupatellen ja ajanvietepelien parissa. Jokaisen ruokahalut olivat valloillaan heti kun päästiin järven rannalle, nopeasti otettiin eväslaukut esille ja ryhdyttiin sammuttamaan hirmuista ruokahalua. Hanna, Ani ja Eini "hikihatussa" koko päivän keittivät kahvia kaikille retkeilymatkaan osallistuneille, tuli se oravakin osalliseksi heidän vieraanvaraisuudestaan kun sai kuljettaa maukkaita leivonnaisia piilopaikkaansa. Sydämelliset kiitokset teille, Hanna, Ani ja Eini hyvästä kahvin keitosta siihen liittyvine herkkuineen.

Uusia jäseniä liittyi kerhoomme jotka lausumme tervetulleiksi kerhotoimintaan!

Tämän retkeilypäivän yhteydessä seurakerholaiset pitivät lyhyen mutta reippaan kokouksen jossa päätettiin tärkeistä asioista. Ensiksi kehitettiin suunnitelmaa uuden retkeilymatkan järjestämiseksi vielä tämän elokuun aikana. Siihen tulee sisältymään myös 3 tunnin laivamatka Georgian Bayn vesistöillä. Asiaa ei voitu vielä lopullisesti päättää, vaan kutsutaan kerholaiset kokoukseen heti kun saamme tarpeelliset lisätiedot tämän matkan järjestelyn suhteen.

Toisena tärkeänä asiana keskusteltiin yhteisen kerhopäivän järjestämisestä Toronton Ikinuorten kerhon kanssa syyskuun aikana. Tämä tarkoittaa, että Seurakerho kutsuu vieraakseen Toronton Ikinuorten kerhon jäsenet viettämään kanssamme Sudburyn Finnish-haalilla virkistävä ja kehittävä yhteinen kerhopäivä. Tähän asiaan palaamme lähemmin myöhemmin.

Seurakerholaiset päättivät, että kerhon kassasta lahjoitetaan $50 Vapauden ja Liekin haasterahastoon, koska nämä molemmat lehdet arvokkaalla tavalla tekevät tunnetuksi kerhomme toimintaa, sen rientoja ja tilaisuuksia.

— Kerholainen.

Laulukilpailusta voiton toiveita

Sudburylainen 25-v. Wayne Wunsch lähetti laulun " Hear Canada Singing" kilpailuun joka pidetään tänä vuonna hallituksen toimesta. Heinäkuun lopussa hän sai tietää, että hänen sepittämänsä laulu oli yksi niistä 60:sta jotka valittiin 7,000:sta loppukilpailuun. Ensimmäinen palkinto on $10,000 ja viisi muuta $1,500.

Hänen laulunsa aiheet ovat canadalaisesta elämästä, Sudburyn kaivoksista ja matkustelusta sekä omasta perhe-elämästään. Mr. Wunsch, hänen vaimonsa Linda ja heidän tyttärensä 5-vuotias Angela usein soittavat ja laulavat yhdessä huvikseen.

Wunsch on toinen sudburylainen jonka laulu on valittu loppukilpailuun. Toinen on Cliff Parkes 26-vuotias Incon kirjanpitäjä.

Sudbury, Ont. Matteus-seurakunta

Haudattu: Arvi Antero Ristimäki 71-v. (hautasi rov. Raivio) ja Matti Valdemar Kinnunen 77-v.

Rippikoulun käynyt ja konfirmoitu: Tuula Hietala, Kim Hyypiä, Henry Kleemola, Aija Laakso Soili Laakso, Arvo Lang, Jari Martikkala, Anita Mielonen, Eila Myllykangas, Bill Paavilainen (Sault Ste. Marie), Erja Pöllänen Markus Ranta, Annette Sark, Marja Tastula, Carol Wähämaa, Brenda Viitasalo ja John Virkki.

Su. 20.8. Suomenkielinen jumalanp. klo 10. Elokuun ryhmän järjestämä ohjelmallinen kahvi- ja voileipäpiknikki Hanna-järvellä klo 2. Kaikki tervetulleita.

Su. 27.8. Hartaushetki Wanupissa klo 2. Englanninkieliset jumalanpalvelukset elokuussa joka keskiviikkoilta klo 7.30.

"Et ole liian huono tullaksesi. Et ole liian hyvä, että voisit olla pois." (Horace). — MJS.

Yhtiöitä ja niiden työläisiä syytetään työmaatapaturmasta

Kahta rakennusyhtiötä ja niiden kolmea työläistä vastaan on nostettu syyte ojankaivajien suojeluslain rikkomisesta. Edmund Cote, Azildasta, sai murtuman lantioonsa ja sisäisiä vammoja kun hän hautaantui vyötäröään myöten märkään saveen 18 jalkaa syvään kuoppaan. Cote vietiin sairaalaan elokuun 1 pnä ja hänen sanotaan olevan verrattain hyvässä kunnossa.

Brent Charbonneau, Chelmsfordista sai murtuman lantioon ja useita kylkiluiden murtumia kesäkuun 29 pnä sattuneessa tapaturmassa Azildassa. Hän on jo kotiutunut sairaalasta.

Desourday Construction Ltd. Jacques Cartierista, Que. ja Matthews Group Ltd Londonista Ont. on molemmat asetettu syytteeseen turvatoimenpiteiden laiminlyönnistä. Molemmat yhtiöt laskevat likaviemäreitä Azildaan.

KUOLLUT

William Laalo, 68, 280 Davis St. Sarnia, entinen sudburylainen kuoli perjantaina, elokuun 11 pnä 1972, Sarnia General sairaalassa.

Lähinnä suremaan jäivät hänen vaimonsa Ida, yksi poika Walter, Sudburyssa, sisar mrs. John Paavilainen Suomessa, 7 lastenlasta ja 7 lasten lastenlasta.

Vainaja haudattiin maanantaina, elok. 14 pnä D. J. Robb hautaustoimistosta.

Syyttää CNR:ia melusaastutuksesta

Valtuusmies Ricardo de la Riva on saanut kaupungin hallinnolta luvan neuvotella liittohallituksen elinympäristöministerin, Jack Davisin kanssa melusaastutuksesta joka on saavuttanut vaarallisen tason. Melun aiheuttajana sanotaan olevan Flour Mill-ratapihalla käynnissä olevat diesel-veturit. Kaupungin valtuusto yhtyi de la Rivan mielipiteeseen, että ko. melu tuottaa "toiminnallisia, elimellisiä ja mahdollisesti geneettisiä terveyshäiriöitä". Valtuusmies de la Riva on lääkäri.

Äskettäisissä neuvotteluissa CNR:n viranomaisten kanssa, pormestari Joe Fabbro ja valtuusmies Gerry Blais saivat lupauksen että rautatieyhtiö muuttaa ratapihansa alueelta viiden vuoden kuluessa ja että diesel-veturien käynnistämistä ratapihalla vähennetään.

Viime vuoden aikana maksoi Ontarion työväen tapaturmalautakunta lääkäreille $9,100,000.

SYYTTÄÄ SAIGONIA VANKIENSA JULMASTA KIDUTUKSESTA

Etelä-Vietnamin — Saigonin vankiloista salakuljetetut asiakirjat ja vankien laajat haastattelut antavat kuvan laajakantoisesta vankien kidutuksesta viimeksi kuluneen 4 1/2 kuukauden aikana jolloin vapautusjoukot ovat suorittaneet menestyksellisesti sotilaallisia operaatioja.

Kukaan ei tiedä varmuudella kuinka monta tuhatta vietnamilaista on vangittu tänä aikana, kertoo New York Times Servicen kirjeenvaihtaja Sydney Schanberg viikon alussa asiaa selostavassa Saigonin katsauksessa. Useimmat ulkomaiset diplomaatit uskovat pidätettyjä olevan 10,000. Eräästä yhdysvaltalaislähteestä saatujen tietojen mukaan mainittuna aikana on pidätetty 15,000 ihmistä ja heistä on vapautettu 5,000. Mutta huolimatta siitä kuinka suuresta ihmismäärästä on kysymys, selvää on kuitenkin, että tuhansia on vankiloissa, ja että pidätykset jatkuvat edelleen sanoo kirjeenvaihtaja Schanberg ja esittää mm. seuraavanlaisia vankien lausuntoja kidutuksista:

"Nuyen Thi Yen (nainen) piestiin puupampulla tiedottomaksi. Toivuttuaan myöhemmin hänet pakotettiin seisomaan alastomana 10 kiduttajan edessä jotka polttivat savukkeilla hänen rintojaan."

"Vo Bi Bach Tuet piestiin ja sidottiin jaloistaan riippumaan häikäisevässä valaistuksessa. Myöhemmin kiduttajat panivat tämän naisen huoneeseen mikä oli puolittain tulvitettu . . ."

Kirjeenvaihtajan saamien asiatietojen mukaan Saigonin vankilassa kidutetaan opiskelijajohtajia epäiltynä "myötämielisyydestä" kommunismia kohtaan. Osa näistä asiakirjoista on vankien kirjoittamia ja joissakin tapauksissa myös myötämieliset vanginvartijat ovat paljastaneet näitä kidutuksia. Asiakirjoissa selostetaan olosuhteita ,missä "kuulustellaan" opiskelijoita, työläisiä, talonpoikia, naisia ja lapsia joita epäillään "myötämielisyydestä" vapautusarmeijaa kohtaan.

Mitään varmuutta sen paremmin mielivaltaisista pidätyksistä kuin väitetyistä kidutuksistakaan ei ole saatu, sillä Saigonin hallitus ei anna sanomalehtien kirjeenvaihtajille oikeutta vierailla vankiloissa, mitä sanotaan "uudelleen kasvatus kaskuksiksi". Mutta vapautuneiden henkilöiden arvet ja muut pahoinpitelyjäljet antavat lisäpontta syytöksille poliisien pahoinpitelystä.

Saigonin hallitusvirkailijain kerrotaan puolustavan tätä julmuutta sillä, että kysymys on nykyvaiheessa "Etelä-Vietnamin olemassaolosta", selittää mainittu kirjeenvaihtaja. "Arvostelijat vastaavat tähän 'selitykseen', että vaakalaudalla ei ole Etelä-Vietnamin 'vaan presidentti Nguyen Van Thieun hallitus.'"

"Olosuhteet vaativat olemaan joustavia lain suhteen", kerrotaan erään hallitusviranomaisen sanoneen . . . "ette voi odottaa kunnes Vietkong ojentaa pyssyn teitä kohti . . . Lakivoimaisuus on merkityksetön silloin kun kysymys on olemassa olosta."

Pahoinpitelyn uhrit ovat ilmeisesti asiasta toista mieltä, toteaa mainittu kirjeenvaihtaja, esittäen Saigonin naisvankien lausuntoja:

"Kuulustelun aikana kuuluu kidutettavina olevien ihmisten kirkumista. Toisinaan henkilölle näytetään miten kidutus tapahtuu, että saataisiin hänet peloitetuksi sanomaan, mitä häneltä odotetaan.

"Minun sellissäni oli kaksi raskaana olevaa naista. Yhtä heistä piestiin pahoin. Toista naista lyötiin pääasiassa polviin.

"Yksi korkeakoulutyttö yritti tappaa itsensä viiltelemällä pesuhuoneessa haavan molempiin ranteisiinsa. Häntä oli kidutettu panemalla jonkinlainen vahva kumirengas päätä puristamaan. Se aiheutti niin kovan päänkivun, ettei tyttö voinut sitä kestää."

Toiset vangit ovat kertoneet miten kiduttajat käyttävät sähköisku-pamppuja ruumiin arkoihin kohtiin, miten on kiskottu kynsiä pois sormista ja sormia murskattu.

Toiset vangit kertovat kuulleensa lausuntoja siitä(että "jos he ovat syyttömiä, lyökää heitä kunnes he tulevat syyllisiksi."

Yhdysvalloilla on vieläkin 200,000 miestä käsittävät joukot Indokiinassa

Saigonista viikon vaiheessa annettujen tietojen mukaan Yhdysvaltain kaikki jalkaväkijoukot on joko lähetetty muualle Etelä-Vietnamista tai palautettu kotiin.

Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että Yhdysvaltain hyökkäyssota olisi päättynyt, selittivät Pohjois-Vietnamin rauhanneuvottelijat Pariisissa sen jälkeen kun uutistiedoissa oli kerrottu USAn jalkaväkisotilaiden poistuneen kokonaan Etelä-Vietnamista.

Viitaten Vietnamin sodan "uudelleen amerikasointiin", Pohjois-Vietnamin edustajat osoittivat, että yli 200,000 amerikkalaissotilasta osallistuu joko tavalla tai toisella käynnissä olevaan sotaan.

Hanoin laskelmien mukaan Vietnamin sotaan osallistuu amerikkalaissotilaita seuraavasti: 50,000 miestä USAn seitsemännestä laivastossa; 45,000 miestä Thaimaan tukiasemilla, 45,000 miestä Okinavassa, 10,000 miestä Hawaijissa, 10,000 miestä Guamissa, 6,000 miestä Taiwanissa ja 43,000 miestä Etelä-Vietnamissa.

Yhdysvaltain meri- ja ilmavoimien lisäksi taisteluoperaatioihin osallistuu myös yhdysvaltalaisia "neuvonantajia".

Saigonista annettujen uutistietojen mukaan "tuhansia amerikkalaisia neuvonantajia ja teknikkoja" on edelleen Vietnamissa. Sota jatkuu ja Washingtonissa lasketaan sen aiheuttamia menetyksiä ja voittoja kansainvälisen poliittisen tilanteen puitteissa.

Yhdysvaltain maajoukot lähetettiin joukkomitassa Vietnamin sotaan maaliskuussa 1965. Mutta toivo "rajoitetusta sodasta" ja "pikaisesta voitosta" valuivat hiekkaan.

Sotaan osallistumisen johdosta on noin 50,000 amerikkalaista kaatunut ja paljon suurempi määrä haavoittunut. Nyt taistelutehtävistä vapautettu 21:n jalkaväkidivisionan 3:s pataljoona on sama yksikkö, minkä A-komppania esiintyi lehdistön uutisotsikoissa kun se elokuussa 1969 kieltäytyi noudattamasta taistelukomennusta.

SAIGONIN MENETYKSET JATKUVAT EDELLEEN

Saigonista maanantaina julkaistujen tietojen mukaan vapautusjoukkojen miehet räjäyttivät sunnuntaina ammusvarastoja ja siltoja Etelä-Vietnamin kahden suurimman kaupungin lähettyvillä.

Kantaen räjähdysainetta selässään sissit tunkeutuivat Yhdysvaltain tukiasemalle Long Binhissä ja pienempään varikkoon Saigonin alueella ja sytyttivät kaksi ammusvarastoa tuleen.

Sissit räjäyttivät myös No. 1 maanticsillan vain 20 mailia Saigonista luoteeseen sekä miinoittivat Big Nam sillan Danangin lähettyvillä.

Kaikkein loistavammin sissien hyökkäys menestyi Long Binchissa. Siellä oli aikaisemmin 30,000 amerikkalaissotilasta. Nyt vielä 5,000. Lisäksi Yhdysvallat on palkannut 650 montamardsia vartiopalveluun.

Keskiylängöllä vapautusjoukot valtasivat viikon vaiheessa kaksi saigonilaisten tukiasemaa. Samaan aikaan Kambodzhan amerikkalaismielinen hallitus valitti joutuneensa "kommunistien hyökkäyksen uhriksi" ja ilmoitti että pääkaupunki, Phnom Penh voi joutua vaaravyöhykkeeseen.

Vapautusjoukkojen sanotaan hyökänneen Saigonin tukiasemaa vastaan keskiylängöllä, noin 20 mailia Pleikusta kaakkoon, hajoittaen siellä 300 miliisiä.

Samanaikaisesti vapautusjoukot ajoivat 100 miliisi-sotilasta pois Thanh Gio-nimisestä yhdyskunnasta.

Saigonin miehet myöntävät, että Quang Trin kaupungin linnoitus on edelleen vapautusjoukkojen kontrollissa, mutta taistelut jatkuvat edelleen miltei kokonaan ilmapommituksella tuhotusta kaupungista.

Fondaa ei kutsuttu ainakaan nyt kuulusteltavaksi

Washington — Edustajahuoneen sisäisten asiain turvallisuuskomitea hylkäsi viikon lopulla ehdotuksen, että tunnettu näyttelijätär Jane Fonda haastetaan todistajalausuntojen antajaksi mainitun komitean istuntoon.

"Enemmistö komitean jäsenistä katsoi, että tällaisen haasteen antaminen olisi ennenaikaista" sanoi edustajahuoneen jäsen Richard Ichord (D. Mo.) ,joka toimii mainitun komitean puheenjohtajana.

Komitea hyväksyi kuitenkin äänin 8-1 vaatimuksen, että oikeusministeriön tulee syyskuun 14 päivään mennessä esittää raportin tutkimuksistaan miss Fondan toimenpiteistä Pohjois-Vietnamissa.

Yli kaksi ja puoli miljoonaa työläistä on suojattu Ontarion työväen tapaturmalain nojalla.

Luonnon tuhoamista on suunniteltu Euroopankin maille

Washington — Yhdysvaltain armeijan salaisen tutkimuksen perusteella on ehdotettu Länsi-Euroopan maiden kasvullisuuden tuhoamista kemikaalisilla aineilla, tarkoituksella siten viivyttää kommunistien hyökkäystä.

Pian ilmestyvässä "Tiede ja hallitus raportti" uutiskirjeessään Daniel Greenberg sanoi armeijan tutkimuksen perusteella suositellun myös sitä, että kasvullisuuden hävittämiskemikalia käytettäisiin vastavallankumouksellisten sodassa Kuubassa, Etiopiassa ja Venezuelassa, sekä tavallisin asein käyvää sotaa Koreassa.

Spectrum-salanimellä tunnetun tutkimustuloksen raportissa väitetään, että kasvullisuutta tuhoavien kemikaalien käyttö Varsovan liiton Saksan läpi Ranskaan, Norjaan, Belgiaan ja Luxembourgiin suorittaman hyökkäyksen yhteydessä pidentäisi Pohjois-Atlantin liiton puolustautumisen aikaa, selittää mr Greenberg uutiskirjeessään.

Kapinallisten sodankäyntitilanteessa kasvillisuutta tuhoavien kemikalien käyttö vähentäisi 35-50-prosenttisesti sissivastaisten voimien tarpeita, sanotaan tutkielmaraportissa. Mr Greenberg ei halua sanoa, onko hän saanut kopion armeijan salaisen tutkimuksen raportista, mutta hän vahvistaa osaltaan ne laajat lainaukset, mitä Washington Post-lehdessä julkaistiin viikon lopulla.

AINA VALMIS PALVELEMAAN TEITÄ
soittakaa
675-6427
Laine AGENCIES REALTOR

Vakuutustoimisto
KAIKKIA VAKUUTUKSIA
PENTTI PENTTILÄ
Kiinteistömyynti toimisto
Johtaja: Mrs. M. Summers
kotiin 674-4829
Myynti:
Pentti Penttilä " 675-2941
KIINTEISTÖJEN JA PERINTÖKIINTEISTÖJEN LAILLISET ARVIOITSIJAT:
Mrs. M. Summers
Pentti Penttilä
125 DURHAM ST. S., SUDBURY, ONTARIO

NYT VOITTE OSTAA
HUONEKALUJA JA SÄHKÖVARUSTEITA
alhaisen ALHAISILLA **alennushinnoilla!**
— Sudburyn suurin ja hienoin valikoima!
— Pieni alasmaksu — Vapaa kotiintuonti
— Ilman korkoa yhdeksänkymmentä päivää
VAUNULASTI VUODETARPEITA
39" Continental "box" vieteri pohja, patja ja 6 jalkaa 39.95
Kaikkia kokoja patjoja ja "box" vieteripohjia $29. läht.
GENERAL JÄÄDYTTÄJIÄ
8.2 kuutioj. tilavuus 286 lbs. $145
12.2 kuutioj. tilavuus 428 lbs. $165
15.2 kuutioj. tilavuus 521 lbs. $180
20.5 kuutioj. tilavuus 718 lbs. $209
25.7 kuutioj. tilavuus 890 lbs. $235
17 kuutioj. pystyjäädyttäjä $259
DISCOUNT FURNITURE and APPLIANCES
45 ELM ST. W. CPR:n ylikäyt. vier. Puh. 674-6252

KESÄJUHLAT
Juhlapaikka: Sudburyn Siion
1843 Paris Street
Aika: Elokuun 23–27
Tilaisuudet arkipäivinä
klo 7.30 ill.
sunn. klo 10 ap. ja 7 ill.
Juhlapuhujana: Past. Heikki Lahti
Turku, Suomi
Past. ja mrs. A. Selin
Evank. Ritva Köntti
Kuoro-, kvartetti- ja soololaulua sekä torvisoittokunta
Juhlat ovat SINUA varten — TERVETULOA!